

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 81-06, Administracji 63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

Policja sparaliżowała komunistyczne przygotowania do demonstracji w dniu 1-go sierpnia

Wielu czerwonych działaczy znalazło się pod kluczem

Komuniści pragnąc „uczcić” 15 rocznicę wybuchu Wielkiej Wojny, postanowili zorganizować dziś wszędzie wielkie manifestacje dążąc za wszelką cenę do wywołania starć.

Komintern uważa dzień 1 sierpnia za wielką próbę sił komunistycznej propagandy oraz pewnego rodzaju sprawdzian czy wydawane tak hojnie sowieckie złoto... istotnie się oplaca?

Dlatego też przygotowania zakrojone są na wielką skalę.

W Polsce propaganda komunistyczna już od 2—3 lat nie może się poszczycić poważniejszym sukcesem i agitacja z każdym miesiącem niemal daje coraz słabsze wyniki.

Komuniści w Polsce tracą grunt pod nogami i pragną za wszelką cenę „odbić” się jakimś cieniem sukcesu bodaj.

Dzień 1 maja upłynął w Polsce tak spokojnie jak nigdzie i zapędy czerwonych reżyserów zostały w porę, dzięki umiejętnemu postępowaniu władz, sparaliżowane.

Dlatego też komuniści specjalną „opieką” otaczają dzień 1 sierpnia u nas, aby uzyskać „rewanż” za pierwszomajowe niepowodzenia.

Władze nasze wydały jednak wszystkie konieczne zarządzenia dla zapewnienia spokoju, zmobilizowały wszystkie siły policyjne i opracowały plan działania, mający na celu uniemożliwienie komunistom wystąpienia z jakimiś poważniejszymi manifestacjami.

Władze liczą się z tem, że komuniści będą się starali sprowokować jakąś strzelaninę między policją a tłumem. Policja otrzymała ściśle polecenia nakazujące tłumienie w zarodku wszelkich objawów prowokacji.

Wszystkie wiece, masówki i liczniejsze zebrania w dniu 1 sierpnia zostały zakazane. Wzbronione jest również gromadzenie się na chodnikach.

Zarządzono 12-godzinną służbę policyjną, którą pełnić będą zmobilizowane

siły podzielone na 3 grupy przy inspekcjach i rozporządzające dostatecznym taborem środków lokomocji.

W związku z przygotowaniem komunistycznymi do manifestacji w dniu 1 sierpnia, policja dokonała licznych aresztowań i rewizyj w wyniku czego wszystkie „znakomitości” komunistyczne znalazły się pod kluczem.

Energiczne zarządzenia władz dają pełną gwarancję, że manifestacje zostaną stłumione w zarodku.

Francja nie pozwala na urządzenie zgromadzeń komunistycznych

Paryż 31 lipca. Aby zapobiec awanturze komunistycznym przygotowywanym na dzień 1 sierpnia, wydano następujące zarządzenie.

Wszelkie zgromadzenia komunistyczne na ulicach są surowo wzbronione. Wszelkie próby wywoływania rozruchów i aktów gwałtu mają być natychmiast stłumione siłą. W gmachu sądowym mają być czynni bez przerwy se-

dziowie śledczy, którzy mają badać aresztowanych natychmiast po ich przyprawieniu. Cudzoziemcy, którzy byliby aresztowani, będą wydaleny z kraju. Policja będzie miała oddaną do swej dyspozycji gwardję republikańską, żandarmerję i jazdę zgromadzoną w Paryżu. Fabryki będą strzeżone celem przyjęcia z pomocą robotnikom pragnącym pracować.

Berlin w pogotowiu!

Policja nie dopuści do rozlewu krwi

Berlin 31 lipca. W związku z przygotowaniem na dzień jutrzejszy demonstracjami komunistów i socjalistów policja berlińska za rządząca wzmocnione pogotowie alarmowe. Oddziały policyjne obsadzają zwłaszcza

dzielnice, znajdujące się na peryferiach miasta, ponadto wzmocnione patrole czuwac będą w śródmieściu oraz okolicach, gdzie odbywać się będą zgromadzenia.

Aresztowania komunistów

Wiedeń 31 lipca. Prasa donosi z Aten, że policja aresztowała wczoraj 9 przywódców komunistycznych, wśród których znajduje się również kandydat na stanowisko burmistrza m. Aten, Berketis, oraz sekretarz organizacji dziennikarskiej, Apostolides. Ponadto aresztowano około 200 komunistów.

WIEDEN, 31.7. Według doniesień dzienników z Szanghaju policja chińska aresztowała 250 komunistów chińskich, skonfiskowała u nich broń oraz odezwę, nawołującą do wywołania rozruchów w dniu 1 sierpnia. Władze w Szanghaju podjęły daleko idące środki ostrożności. (PAT)

Rewizje i aresztowania we Lwowie

LWÓW, 31.7. W związku z przygotowaniem komunistów do obchodu na tu-tejszym terenie t. zw. międzynarodowego czerwonego dnia antywojennego i wobec ujawnienia prowadzenia akcji na szeroką skalę dokonano w nocy z dnia 28 na 29 lipca r. b. oraz w ciągu dnia 29 bm. szeregu aresztowań i rewizyj, w czasie których organa policji państwowej natknęły się na poważny materiał agitacyjny w postaci okolicznościowych odezw i ulotek, w szczególności podczas przeprowadzania rewizji w klubie Anckiego przy ul. Strzeleckiej, w związkach zawodowych przy ul. Kotłarskiej, związku pracowników fryzjerskich przy ul. Sykstuskiej, dalej w lokalu Selrob-Jedność przy ul. Wałowej oraz w lokalu P. P. S.-lewicy przy ul. Zyblikiewicza. Tu natknęto się na masówkę, urządzoną z okazji międzynarodowego dnia antywojennego. Zebranie odbyło się nielegalnie. Przeprowadzona rewizja przyniosła materiał, świadczący o żywym udziale P. P. S.-lewicy w obchodzie międzynarodowym. Uczestnicy tej masówki zostali aresztowani, a lokal opieczętowany.

„Dziennik Lwowski” donosi, iż wczoraj policja aresztowała posła Selrobu, Walnickiego. Aresztowanie nastąpiło na polecenie prokuratury w Wilnie.

Posel Walnicki pozostaje pod zarzutem zdrady stanu i gwałtu publicznego popełnionego przez nawoływanie do zaburzeń i wykroczeń przeciwko obecnemu ustrojowi społecznemu na dzień 1 sierpnia.

Walnicki zapowiedział więc w sprawie 1 sierpnia do gmachu Skarbków we Lwowie, który wobec aresztowania głównego prowodyra oraz mówcy nie odbędzie się.

Rekord nad rekordami

Trzej lotnicy utrzymali się w powietrzu 17 dni 12 godz. i 20 min. przebywając 41250 klm. przy zużyciu 13175 litrów benzyny

St. Louis 31 lipca. Szybujących od 13 lipca nieustannie w powietrzu lotników Jacksona i O'Briena na samolocie „St. Louis Robin” zakończyła wczoraj pod wieczór silna burza.

Wobec tego i ze względu na kilkakrotnie wezwanie z lotniska, by już lądowali opuścili się wczoraj wieczorem o godz. 7—ej min. 37 (godz. 2 min. 37 według czasu środkowo — europejskiego) na ziemię.

Rekord nieustannego lotu ustalony przez „St. Louis Robin” wynosi 420 godzin 20 minut.

Po wyjściu z samolotu lotnicy byli tak zmęczeni, że nie mogli ustać na nogach, mimo to jednak musieli się poddać skoncentrowanemu atakowi fotogra-

fów i robić dobre miny przed obiektywem.

Lekarze stwierdzili, że stan ich zdrowia jest wyśmienity.

Na lotnisku oczekiwał ich, mimo rzęsiwego deszczu, tłum około 25.000 ludzi, którzy, nie zważając na razy zadawane przez policjantów, atakowali bezustannie lotnisko.

Przy samolocie ustawiono silny oddział policji, aby niedopuszczyć do rozebrania aparatu przez publiczność „na pamiętkę”.

Wśród niebываłego entuzjazmu odniesiono lotników na ramionach do mieszkanca.

Na lotnisku oczekiwał również przedstawiciel fabryki motorów, do której należy samolot „St. Louis Robin” i wrę-

czył lotnikom 25.000 dolarów.

Rekord Jacksona i O'Briena przewyższa ostatni rekord ustalony w Los Angeles o 7 dni 4 godziny i 36 minut.

Wystartowali oni 13 lipca o godz. 7 min. 17 rano, przebywając w ciągu swego lotu 41.250 kilometrów, przy zużyciu 13.376 litrów paliwa. Samolot napełniono benzyną w powietrzu 47 razy.

Lotnicy amerykańscy przelecieli więc bez lądowania więcej, aniżeli wynosi droga dokoła ziemi po równiku. Długość równika wynosi bowiem tylko 40.003 kilometry i 400 metrów.

Lotnicy zarzucając mnóstwem pytań odpowiedzieli, że mogliby jeszcze latać dłużej przy spokojnej pogodzie, podczas burzy jednak nie chcieli — ryzykować, gdyż motor działał już niezbyt dobrze.

Zeppelin

rozpoczyna lot transatlantyczny

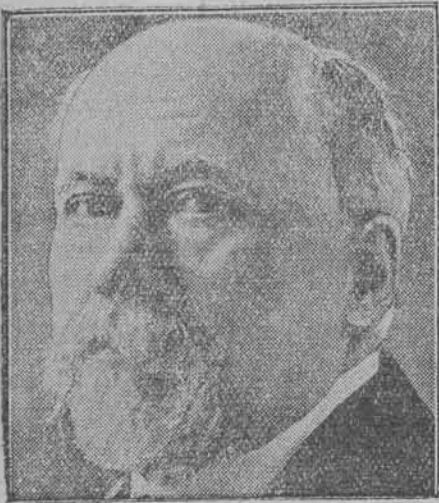
Berlin 31 lipca.

Donoszą tu z Friedrichshafen, iż sterowiec „Zeppelin” wystartuje jutro o świcie o godz. 3—ej do nowego lotu transatlantycznego.

Chłopi spalili komunistę

RYGA, 31.7. „Wieczernia Moskwa” donosi, że w komunie rolnej „Nowy Put” pod Swierdłowskim chłopi napadli na kierownika komuny Dżakowa, związali go, obalili naftą i podpalili. Aresztowano kilkunastu właścicieli podejrzanych o spalenie komunisty. (ATE)

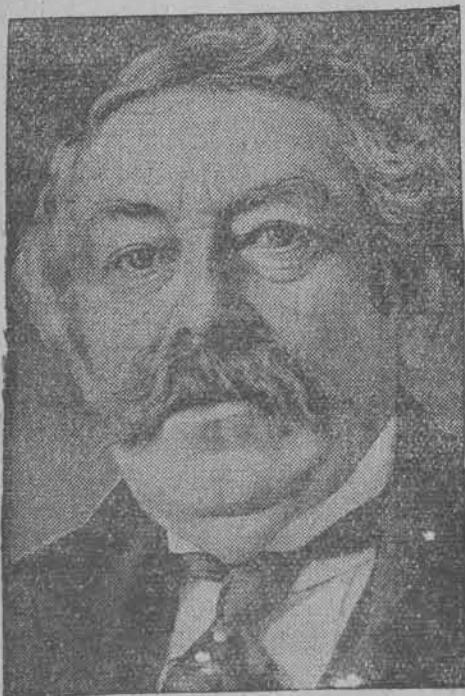
Po zmianie rządu
we Francji

Rajmond Poincare

PREZES RADY MINISTRÓW

Jak wiadomo, z powodu choroby ustąpił ze swego stanowiska, które piastując zasłużył sobie na zasłużone miano „zbawcy ojczyzny”.

Aristid Briand

NOWY PREZES RADY MINISTRÓW.

po niespodziewanym ustąpieniu Poincarégo, na żądanie tegoż, podjął się utworzenia nowego gabinetu.

**Sven Hedin udaje się
do serca Azji
na czele ekspedycji naukowej**

Berlin .31 lipca.

Dzisiaj rano przybył do Berlina znany szwedzki badacz podróznik Sven Hedin.

Po kilkudniowym pobycie w Berlinie Sven Hedin odjeżdża do Sztokholmu, a za dwa tygodnie udaje się do Pekinu.

Z Pekinu wyrusza on karawaną w głąb Azji, gdzie stanie na czele wielkiej ekspedycji, której członkowie oczekują go już w Chinach.

**Turniej walk francuskich
w cyrku**

W pierwszej parze Poochoff pokonał Schneidera w 7 minut przednim czasem.

Następnie spotkali się Michaelis z Karschem. Walka prowadzona ze strony Karscha brutalnie przyniosła w 24 minucie zwycięstwo Litwinowi.

Walka Stibora z Willingiem przyniosła zwojennikom Stibora zawód, gdyż został pokonany.

Zwyciężył Willing w 25 minutie ze złamaniami mostku.

Wreszcie ostatnia walka przyniosła zwycięstwo Garkowieńki nad Samsonem.

Garkowieńko w 15 minutie parą z podwójnego Nelsona zwyciężył mistrza świata Samsona.

Dzisiaj walczą:

Willing — Samson

Stibor — Schneider

Poochoff — Michaelis (rewanz).

Sztekker — Garkowieńko (rewanz).

Nowy rząd francuski otrzymał votum zaufania

Naczelnym zadaniem rządu będzie obrona interesów Francji w Hadze

PARYŻ, 31.7. Zaaprobowana przez Radę Ministrów deklaracja rządowa wyraża na wstępie życzenia szybkiego powrotu Poincarégo do zdrowia, poczem zaznacza, że nowy rząd będzie kontynuował dzieło Poincarégo, starając się doprowadzić je do końca. Deklaracja stwierdza, że dzięki odbudowie finansowej, równo-

wadze budżetowej i uregulowaniu sprawy długów zagranicznych 2 poprzednie gabinety umożliwiły dojście do skutku konferencji w Hadze, której wyniki winny usankcjonować pomyślnie zakończenie dzieła, zmierzającego do zagwarantowania bezpieczeństwa Francji w Europie oraz obrony jej materialnych i moralnych interesów

w świecie. Rząd sądzi, że w obliczu takiej ewentualności powinny być możliwe osiągnięcie zgody i spodziewa się, że ci, którzy odmówili swego udziału w rządzie ułatwią swoim głosowaniem międzynarodowe prace Francji. W obecnych okolicznościach żądanie 3-miesięcznego pokoju nie wydaje się nadmierne.

Obrona praw i interesów Francji na konferencji w Hadze stanowi jedyny program rządu. Do urzeczywistnienia tego programu, jak również do przemawiania z niezbędnym autorytetem w imieniu kraju, rząd potrzebuje powszechnego zaufania. „Rząd gotów jest przy współudziale parlamentu ponieść najcięższą odpowiedzialność, jaka od chwili zakończenia wojny ciążyła na któremkolwiek z rządów” — oświadcza deklaracja — i liczy na to, że wy, panowie deputowani, potrafiliście ponieść przypadającą na was odpowiedzialność”.

PARYŻ, 31.7. Powyższą deklarację rządową, izba przyjęła oklaskami. Briand zażądał natychmiastowej dyskusji nad interpelacjami. Deputowany Frossard wytłuszczył powody zajęcia przez socjalistów opozycyjnego stanowiska. Cachin krytykował nowy gabinet, powtarzając znane argumenty komunistyczne. (PAT)

PARYŻ, 31.7. Izba uchwaliła 324 głosami przeciwko 136 votum zaufania dla rządu. (PAT)

**Pierwsza konferencja
sowiecko - chińska
już się rozpoczęła**

Szanghaj .31 lipca.

Wczoraj odbyła się w Mandzuli pierwsza wstępna konferencja chińsko — sowiecka. Na konferencji tej rząd sowiecki był reprezentowany przez konsula generalnego Z.S.R.R. w Charbinie, rząd chiński zaś przez chińskiego komisarza spraw zagranicznych w Charbinie. Przedmiotem obrad konferencji była sprawa terminu i miejsca oficjalnej konferencji chińsko — sowieckiej.

**Krwawa walka
białogwardzistów z sowietami**

TOKIO, 31.7. Zarząd południowo-mandzurskiej linii kolejowej, znajdujący się pod kontrolą japońską, otrzymał wiadomość, iż w ubiegłą niedzielę doszło do starcia około miejscowości Iman o 250 mil na północ od Władywostoku między oddziałami białogwardzistów rosyjskich a wojskami sowieckimi. W starciu tem było podobno około 100 zabitych i rannych. Potwierdzenia tej wiadomości z innych źródeł brak. (PAT)

**30 tys. gości z Niemiec
zwiedzi P. W. K.**

Poznań .31 lipca.

W związku ze wzmoczoną akcją propagandową P.W.K. w Niemczech dyrektora wystawy wyraża nadzieję, że w ciągu miesiąca sierpnia i września przybędzie na wystawę około 30.000 gości z Niemiec. Do obecnej chwili konsulaty polskie w Niemczech wydały około 1.000 wiz.

**W walce o miedzę
zginęły 22 osoby**

London .31 lipca.

Donoszą z Meksyku, że w pooliżu Uzaba w stanie Vera Cruz wybuchł spór pomiędzy dwoma fermerami o granicę wywiązała się wielka bitwa, przyczem zabito 22 osoby a 17 ciężko raniono.

**Ruch opozycyjny na Litwie
trwa w dalszym ciągu**

BERLIN, 31.7. Depeszują tu z Kowna, że policja litewska aresztowała ostatnio b. urzędnika ministerstwa spraw zagranicznych, jednego z redaktorów „Elty”, Karosasa. Aresztowany miał rzekomo podejrzane zachowaniem zwrócić na siebie uwagę agenta policyjnego, pełniącego służbę przed domem Waldemarasa. W czasie rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu Karosasa znaleziono większą ilość egzemplarzy „Pirmina” oraz inne dokumenty, mające jakoby świadczyć o tem,

że Karosasa miał utrzymywać tajny kontakt z grupą Pleczkajtisa. Policja miała również przychwycić rękopis artykułu Karosasa, przeznaczonego dla „Pirmina”. Aresztowanie to wywołało w Kownie niebywałą sensację. Świadczy ono, jak zapewnia korespondent „Berliner Tageblattu”, że organizacja Pleczkajtisa posiada swoich zwolenników nawet w litewskich kołach oficjalnych. Karosasa stanie przed sądem wojennym. (PAT)

**Mussolini ostrzega
przed amerykańską niewolą ekonomiczną**

Paryz .31 lipca.

Dzisiejszy „Journal” zamieszcza artykuł Mussoliniego pod tytułem „Protekcjonizm amerykański i położenie gospodarcze w Europie”.

Mussolini pisze, że Stany Zjednoczone mają w swoich rękach 60 proc. ropy naftowej świata, połowę produkcji żelaza i stali, dziewięć dziesiątych produkcji samochodów, węgla i zboża.

Jaki naród — zapytuje Mussolini — potrafiłby walczyć z nimi o hegemonję na polu ekonomicznym?

Mussolini mówi następnie o amery-

kańskiej polityce celnej i oświadcza, że jest to wprawdzie wewnętrzna sprawa Ameryki, ale obecnie przyjęła ona już rozmiary zagadnienia międzynarodowego. Różne rządy i izby handlowe badały rozmaite sposoby przeciwdziałania celnej polityce amerykańskiej.

Jedynym zatem środkiem ma być według Mussoliniego gospodarcze zjednoczenie Europy.

W końcu Mussolini doradza Europie ostateczną oszczędność, aby utrzymać niezależność ekonomiczną. (ATE)

Żyto tanieje!

Ceny są o 50 proc. niższe, niż w roku ub.

Sfery rolnicze żywo komentują obecną sytuację na rynku zbożowym.

Ze sytuacja ta nie jest dla rolnictwa świetna, świadczy fakt, iż cena nowego żyta wynosi 25.50 — 25.75 za kwintal, podczas gdy w roku zeszłym o tej samej porze cena żyta według cedyły urzędowej wynosiła 42.50 — 43.50, czyli o 100 proc. drożej.

Spadek cen żyta tłumaczy się głównie niekorzystną w tym roku koniunkturą światową na żyto i nadprodukcją zboża na całym świecie.

Wartość zbiorów tegorocznych wykażą dopiero próbne omloty.

Cena pszenicy będzie się trzymała silnie, gdyż mamy niedobór pszenicy, zwłaszcza, że dużo pszenicy wymarzło.

Jęczmień przedstawia się nieźle, natomiast owsy zapowiadają się bardzo dobrze.

Rolnicy liczą, że ceny żyta pójdą jednak w górę, a to dzięki temu, że całe Poznańskie zawarło kontrakty na wywóz żyta do Niemiec.

**Epidemja dżumy
grozi całej Ukrainie**

BERLIN, 31.7. Z Moskwy donoszą, że lekarzowi dr. Sołowiewowi z bakteriologicznego instytutu w Charkowie zginęło 30 próbek, zawierających bakcyle dżumy syberyjskiej.

Przypuszczają, że ampułki z bakcyla-

mi zginęły podczas transportu.

Władze zarządziły aresztowanie nieostrożnego profesora.

Istnieje obawa, że w razie, gdy próbki dostaną się w niepowołane ręce, wybuchnie na Ukrainie epidemja dżumy.

**Demonstracje antysowieckie
Wrocie wystąpienia studentów chińskich**

RYGA, 31.7. Jak donoszą do Moskwy z Szanghaju w całych Chinach odbywają się demonstracje antysowieckie. Podczas wielkiej demonstracji w Szanghaju przedstawiciel Kuomintangu, która rządzi obecnie w Chinach oświadczył na wiecu, że imperjalizm sowiecki zagraża samodzielności Chin i że Sowiety swym postępowaniem

naruszyły pakt Kelloga wobec czego Chiny powinny być gotowe do odparcia zakusów sowieckich. W Kantonie demonstrujący studenci chińscy nieśli olbrzymi transparent z napisem „Nie dopuścimy do najazdu bandytów sowieckich na Chiny”. Prasa sowiecka pisze, że zatarg sowiecko-chiński potrwa czas dłuższy.

Paryż a konflikt chińsko-sowiecki

Paryż, w lipcu 1929 r.

Sześć wstępnych artykułów pół-urzędowego „Tempsu” poświęconych jest wyczerpującej analizie sowiecko-chińskiego konfliktu. I to w chwili, kiedy uwaga społeczeństwa francuskiego pochłonięta być się zdaje wciąż jeszcze trwającą polemiką na temat uchwały ratyfikacyjnej, z takim trudem uzyskanej przez Briand'a w Izbie Deputowanych. Całe kolumny „Humanité” — oficjalnego organu tutejszej partii komunistycznej — wypełnione są opisami sowieckich „krzywd”, doznawanych od nacjonalistów chińskich. Wogóle, dzienniki paryskie, bez względu na ich zabarwienie polityczne, udzielają niezwykle dużo miejsca informacjom wyczerpującym o biegu wypadków na Dalekim Wschodzie, chociaż teraźniejsza sytuacja w Europie mogłaby — wszak dostarczyć aż nadto materiałów do sensacyjnych artykułów. Muszą więc być jakieś specjalne powody tego niezwykle zainteresowania się zagadnieniem, dosyć obcym — na pozór, przynajmniej — zagranicznej polityce Francji.

Tak, powodów — rozmaitej natury i doniosłości — jest kilka. Wspomina się o nich dyskretnie, pomiędzy wierszami, bo są to sprawy nieco drażliwszego charakteru. Francja posiada wszelkie prawo interesować się przedmiotem obecnego zatargu sowiecko-chińskiego: „Przeszło trzydzieści lat temu otrzymał hrabia Witte od ówczesnego premiera pekińskiego Li-Hung-Czang'a koncesję na tereny niezbędne do budowy rosyjskiej kolei żelaznej w Mandżurji. Olbrzymie kapitały, potrzebne na zrealizowanie tego kosztownego projektu, udało się zręcznemu ministrowi finansów zdobyć we Francji...” Jeśli mieć na względzie oplakane losy 20-u miliardów franków pożyczonych Rosji, to zupełnie uzasadniona wydać się musi troska zrabowanego przez bolszewicką rewolucję wierzyciela o przyszłość mandżurskiej kolei żelaznej. W Paryżu wciąż jeszcze mówi się o możliwościach wywindykowania — bodaj w drobnej części jakiejś — owych miliardów.

Bardzo znamionym dla tutejszych stosunków jest sens moralny, wyciągany z całego konfliktu sowiecko-chińskiego przez socjalistyczny „Populaire”, w tak gwałtowny sposób zawsze zwalczany przez komunistyczną prasę. Mianowicie, znany publicysta Sixte-Quenin przypomina bolszewikom wszelakiej narodowości, tak gorliwie adwokującym dziś w imieniu zaborczego imperjalizmu rosyjskiego, że wszak jeszcze wczoraj rzucali oni gromy na Francję za jej ekspansję w Maroku. „Mandżurja nie jest chińską ziemią — powiedzą w Moskwie. Zgoda, ale jeszcze mniejsze ma prawo rościć sobie do niej jakąkolwiek bądź pretensję Rosja. I pisma komunistyczne, mówiące teraz o prowokacji chińskiej, uderzają w identyczny ton, którym rozbrzmiewały nasze kolonialne dzienniki, wzięte wtedy perfidnie marokańskie... Żądaliście od nas wycofania się z Marokko?... Ewakuujcie Mandżurję!” woła „Populaire” pod adresem Moskwy. Niewątpliwie, kłopoty sowieckiego rządu — Dalekim Wschodzie napawają szeszerą „Schadenfreude” społeczeństwo francuskie, znajdujące w agresywnej polityce „czysto proletarjackiego mocarstwa” najlepszy argument na rzecz własnej „burżujskiej” ideologii państwowej. Zatarg sowiecko-chiński jest bardzo na rękę rządowi tutejszemu, gdyż umożliwia wyrażanie poglądowo ciasnym doktrynerom marksistowskim, że nie wolno zbyt lekko-żylnie „przyganiać” kapitalistycznemu

garnkowi, bo i komunistyczny — brzydko smoli”. I wcale nie na czerwono....

Istnieje jeszcze jeden wzgląd, dla którego zagadnieniem tem interesuje się tak żywo Paryż: problem kolei mandżurskiej nie ogranicza się do sporu wyłącznie sowiecko-chińskiego — w grę wchodzi również plany polityczne Anglii, Ja-

ponji i Stanów Zjednoczonych. Wynikają stąd komplikacje mogące bardzo ujemnie wpłynąć na tok pertraktacji pomiędzy Moskwą a Londynem w sprawie wznowienia stosunków dyplomatycznych, pertraktacji, które, wbrew wszelkim oświadczeniom oficjalnym, nie są mile widziane na Quai d'Orsay. Gdyż cała polityka dzi-

siejsza Foreign-Office'u, z członkiem Labour-Party Hendersonem u steru, nie jest nacechowana zbyt przyjaźnią dla Francji.... Ale o tem nie pisze się nawet pomiędzy wierszami.... Mówi się jednak często i z zalem.

Z. KL.

Stanowisko Polski w rzędzie mocarstw świata w wielu dziedzinach pozostajemy w tyle za innymi narodami

Mało kto z nas orientuje się, jakie właściwie stanowisko zajmuje dziś Polska w szeregu państwowych organizmów świata. Nie brak ludzi, którzy stanowisko to przeceniają: uważają Rzeczpospolitą za mocarstwo potężniejsze, niż ona niem jest w rzeczywistości. Większość jednak zdaje się mieć pogląd wręcz przeciwny: bardzo wielu z nas, mianowicie, sił Polski nie docenia. Z sugestionowani w młodości potęgą mocarstw rozbiorowych, dotąd mają pewne wątpliwości, żali może Państwo nasze mierzyć się z temi olbrzymami?

Otóż sceptykom tym należy odrazu powiedzieć, że — może, Polska jest daleko większą potęgą, niż sobie przeciętny Polak wyobraża.

Na jakiej podstawie opiera się to twierdzenie?

Fakt, że liczebność lądowej armji naszej na stopie pokojowej zapewnia Rzplitej czwarte (obok Japonji) miejsce pośród mocarstw świata — sam przez się niczego nie dowodzi. Wykazy sił militarnych (wykazy urzędowe) są następstwem umów dyplomatycznych, przedstawiających aż nadto często — „światki papieru” i nic więcej.

Daleko solidniejszym czynnikiem siły państwa jest jego obszar w połączeniu z gęstością zaludnienia i wytwórczością.

Otóż pod względem posiadanego obszaru Polska zajmuje 8-me miejsce w Europie, gdyż rozpościera się na przestrzeni 386634 kw. kw. Większa jest od An-

glii, Włoch, Rumunji i in. Mniejsza natomiast od Szwecji, Norwegji i Finlandji.

Pod względem liczby mieszkańców, jesteśmy 6-tym państwem w Europie. Przed nami są Włochy, po nas — Hiszpanja. Polska ma ludności tyle, co cała Rosja Azjatycka.

Jakkolwiek w porównaniu z Syberją, ale i z Rosją Europejską gęstość zaludnienia Polski rzedstawia się imponująco — jednakże na terenie Europy zajmujemy dopiero 12-te miejsce; ustępujemy na tym punkcie wielu państwom od nas słabszym, jak Czechy, Węgry, nie mówiąc już o Belgji, Holandji, Szwajcarii etc. Z wielkich potęg jedynie Francja zbliża się do nas ma: „bowiem 72 mieszk. na km. kw., Polska zaś 70. Wyprzedzamy jednak na tym punkcie Portugalję (63), Hiszpanję (42) i in.

Przechodząc do naszej wytwórczości, to stwierdzić należy, że niektóre pozycje przedstawiają się naprawdę imponująco. Jako producentka lnu, Polska zajmuje 2-gie miejsce na całym świecie, ustępując tylko Rosji. Dalej, jesteśmy 3-em państwem na świecie pod względem wytwórczości żyta, kartofli i cynku. Mała stunkowo Polska produkuje niemal tę samą ilość kartofli, co cała olbrzymia Rosja. Żyta niewiele mniej, niż Niemcy, połowę tego, co daje Rosja. W produkcji cynku wyprzedzają Polskę tylko Stany Zjednoczone A. P. i Belgja.

Czwarte miejsce na świecie zajmuje Polska, jako producentka konopi. Piąte

na świecie, a 4-te w Europie, jako dostawca węgla. Szóste — ze względu na zbiory owsa i jęczmienia. Chmiel i cukier dają nam siódme miejsce na świecie. To samo koks (5-te miejsce w Europie). Osme miejsce na całym świecie posiada Polska, jako dostawca wogóle produktów rolnych. Nasze kopalnie nafty dają nam 9-te miejsce na świecie, a 4-te w Europie. Polskie fabryki stali zajmują 10-te miejsce na świecie, a 7-me w Europie. To samo fabryki tkackie.

Cyfry powyższe niezaprzeczenie dowodzą, iż w rodzinie państw kulturalnych Polska zajmuje stanowisko daleko poważniejsze, niż się nawet wielu Polakom wydaje.

Nie znaczy to jednak, by wszystko u nas odpowiadało pozycji, jaka się Rzplitej z wielu względów należy.

Ot, chociażby sieć kolejowa. Na 100 klm. kw. powierzchni mamy zaledwie 4,3 km. toru, gdy taka Czechosłowacja posiada 9, ; Niemcy — 12,2; Belgja — 36,4. Na jednego Polaka wypada rocznie 21 pocytek pocztowych, na jednego Czecha — 56; Niemca — 112. Gdy Polska posiadała w r. 1922 około 49 tys. aparatów telefonicznych, dwa razy mniejsza od niej Czechosłowacja — liczyła ich w tym samym czasie przeszło 80 tys.

Widzimy więc, że istnieją poważne luki w naszych urządzeniach komunikacyjnych, co świadczy, że życie ekonomiczne Polski ma puls słabszy, niż na Zachodzie, że nie odpowiada ono jej stanowisku i nie wyzwala wszystkich sił narodu. W rezultacie mamy takie zjawisko, że na jednego Polaka przypada 2100 mk. zł. majątku narodowego, na jednego Czecha 4300, na jednego Francuza 6900 i t. d. Pod względem więc zamożności stoimy na szarym końcuśród ludów Europy.

To jest naszą słabością i to też musi jaknajprędzej wywołać czyny, mające na celu konieczną na tym punkcie poprawę.

Azeby była jedna owczarnia i jeden pasterz...

Kongres unjonistyczny w Pradze

Wysiłki w kierunku połączenia z Kościołem powszechnym innych odłamów chrześcijaństwa, zwłaszcza wschodniego, nie ustają. Znane są zjazdy welehradzkie, obradujące już niejednokrotnie nad sprawą jedności kościelnej. W roku zaś bieżącym odbędzie się podobny zjazd unjonistyczny w Pradze czeskiej w czasie od 11 do 14 sierpnia. Charakter tego zjazdu będzie wybitnie słowiański, związany z uroczystościami św. Wacława.

Z tematów, jakie na zjeździe tym będą poruszane, wyczuwa się przewodnią myśl organicznej jedności katolicyzmu w podstawach powszechności doktrynalnej Kościoła. Te właśnie zagadnienia podniesie przybywający specjalnie z Rzymu rektor Instytutu Wschodniego ks. biskup d'Herbigny w swym referacie p. t. „Życie katolicyzmu i życie modlitwy”. Z pomiędzy szeregu innych referatów na specjalną uwagę zasługują prelegenci polscy. I tak ks. prof. dr. J. Wajs wygłosi odczyt n. t. „O unji brzeskiej”, a ks.

dr. H. Cichowski będzie miał niezmiernie ciekawy referat „O podstawach filozoficznych teologii prawosławnej”.

W zjeździe praskim weźmie udział szereg dygnitarzy kościelnych, w pierwszym rzędzie ks. arcybiskup Précan, który będzie celebrował nabożeństwa misyjne. Z Polski spodziewany jest udział ks. arcybiskupa R. Jałbrzykowskiego, metropolity wileńskiego, ks. biskupa dr. H. Przeździeckiego, ks. bisk. Łozińskiego zaś przyjazd ks. biskupa Kocyłowskiego obrz. wsch. ze Lwowa jest już zapewniony, gdyż będzie celebrował w Pradze mszę św. we wschodnim obrządku. Ponadto na zjazd przybędą niemal wszyscy księża diecezjalni, którzy zajmują się kwestją unijną, zgodnie z ostatnimi wskazaniem encyklik Ojca św. Piusa XI. M. in. wyjeżdża z Wilna na zjazd do Pragi ks. prof. J. Marcinkowski z paroma osobami świeckimi, żywo interesującymi się kwestją unijną. Zjazd praski zapowiada się nader zajmująco.

Ateistka straciła mowę

W miejscowości Sokolniki, w okolicach Moskwy odbywała się konferencja wyznawców idei Tołstoja. Na konferencję okręgowy komitet sowieckiego związku bezbożników wydelegował młodą komunistkę, zdecydowaną propagatorkę ateizmu. Delegatka ta zabrała głos na konferencji, ale gdy zaczęła przemawiać w skrajnie materialistycznym duchu, stała się nagle rzecz nieoczekiwana: zatrzymała się na półsłowie i straciła mowę. Wypadek ten wywołał w Moskwie olbrzymie wrażenie.

Komunistka — jak mówią — pochodziła z dobrej, wierzącej rodziny i dopiero niedawno stanęła w szeregach ateistów. Widocznie wspomnienie o utraczonej wierze obudziło się w jej duszy podczas przemówienia i wywołało wstrząs nerwowy, który spowodował utratę mowy.

Górnośląski przemysł węglowy w czerwcu 1929 r.

Stan zatrudnienia w górnośląskich kopalniach węgla w czerwcu w porównaniu do miesięcy poprzednich mimo wejścia w okres t. zw. martwego sezonu nie uległ zasadniczej zmianie.

Kopalnie śląskie wydobły w czerwcu przy 24 dniach roboczych 2.613.882 tonn węgla. W maju wydobycie wynosiło 2.513.040 tonn przy 23 dniach roboczych. W cyfrach absolutnych zatem wydobycie w czerwcu wzrosło o 100.842 tonn czyli o około 4%. Wzrost ten spowodowany został wyłącznie przez tą okoliczność, że miesiąc czerwiec miał jeden dzień roboczy więcej niż maj. Wydajność dzienna kopalni natomiast w czerwcu cośkolwiek się obniżyła, bo wynosiła ona w czerwcu 108.012 tonn na jeden dzień roboczy, podczas gdy w maju 109.263 tonn.

Ogólny zbyt węgla (bez własnego zużycia kopalni i deputatów węgla dla robotników i urzędników) wynosił w czerwcu 2.389.134 tonn, czyli wobec 2.491.308 tonn w maju zmniejszył się o 102.174 tonn = 4,10%.

Z 2.389.134 tonn ogólnego zbytu węgla przez sprzedaż w mies. czerwcu na rynek krajowy przypada 1.358.446 tonn, a na eksport 1.030.688 tonn. W porównaniu z majem zbyt węgla w kraju obniżył się o 157.238 tonn czyli o 10,37%, eksport zaś podniósł się o 55.064 tonn czyli o 5,64%.

Spadek ogólnego zbytu węgla w czerwcu przypada wyłącznie na zbyt wewnętrzny, gdyż eksport wykazuje pewien wzrost który atoli nie był w stanie powetować ubytku zbytu na rynku krajowym.

Przyczyną dalszego zmniejszenia się zbytu krajowego były w czerwcu okoliczności natury sezonowej jak i częściowo ogólne osłabienie koniunktury gospodarczej kraju, objawiające się zwłaszcza w słabej koniunkturze niektórych gałęzi przemysłu. Zmniejszenie się konsumpcji krajowej dotyczyło więc z jednej strony w dalszym ciągu głównie sortymentów, używanych na opał domowy, co oczywiście jest w pierwszym rzędzie wynikiem sezonu letniego, z drugiej zaś strony również do pewnego stopnia sortymentów przemysłowych wskutek niedostatecznego zatrudnienia szeregu przemysłów, a zwłaszcza łódzkiego przemysłu włókienniczego, wskutek czego zmniejszył się zbyt miału. Dalej należy skonstatować znaczne zmniejszenie się zapotrzebowania węgla ze strony rolnictwa, które od pewnego czasu wskutek niskiego poziomu cen na produkty rolnicze znajduje się w szczególnie niekorzystnym położeniu gospodarczym. W pewnym stosunku ograniczyły zakupy węgla, również koleje (z 332.882 tonn w maju na 204.369 t. w czerwcu) oraz różni inni odbiorcy, tak że całkiem słusznie można mówić o nastaniu martwego sezonu na krajowym rynku węglowym.

Eksport węgla utrzymujący się już od szeregu miesięcy na stosunkowo wysokim poziomie, w mies. czerwcu doznał pewnego dalszego wzrostu wobec tego, że kopalnie starają się obecnie załadować jak największe ilości, by spełnić kontrakty przed nadejściem zimy.

Wzrost eksportu należy zawdzięczać wyłącznie wzmocnieniu się wywozu na rynki wolnej konkurencji, gdyż eksport na rynki konwencyjne, wykazuje naturalny w sezonie letnim dalszy spadek z powodu słabego popytu na gatunki opałowe a mianowicie z 311.679 tonn w maju na 299.108 tonn w czerwcu. Spadek dotyczy wszystkich terenów konwencyjnych w mniejszym lub większym rozmiarze.

Eksport na tereny pozakonwencyjne podniósł się natomiast bardzo znacznie, gdyż

z 506.395 tonn w maju na 586.808 t. w czerwcu, wobec tego, że przemysł węglowy nadal dążył usilnie do tego, by sezonowy ubytek zbytu na rynkach naturalnych skompensować przez wzmocnienie wysyłek na ranki wolnej konkurencji. W szczególności eksport do państw północnych (skandynawskich i bałtyckich) wzrósł z 432.108 tonn w maju na 532.132 tonn w czerwcu, a więc o ok. 100.000 tonn. W czerwcu została zawarta umowa na dostawę 40.000 tonn dla litewskich kolei żelaznych, to też wskutek podjęcia wykonania tej umowy wysyłki na Litwę doznały zwiększenia o przeszło 10.000 tonn. Ogółem eksport morski w czerwcu ilościowo był bardzo wysoki. Ilości eksportowane przez porty wyczerpują obecnie zupełnie możliwości przewozowe kolei i przeładunkowe portów.

Eksport do krajów południowo-europejskich zmniejszył się z 54.657 tonn w maju do 39.544 tonn w czerwcu. Spadek ten przypada prawie całkowicie na Włochy. Wysyłka na rynek włoski drogą lądową jest znikoma z powodu wyższej stawki frachtowych.

Sytuacja na międzynarodowym rynku węglowym nie wykazuje naogół większych zmian. Na niektórych rynkach sezonowe osłabienie koniunktury pogłębiło się jeszcze bardziej, co przyczyniło się do dalszego zaostrenia konkurencji. Mimo tego jednakże w notowaniach cen na rynkach wolnej konkurencji nastąpiło w czerwcu pewne wzmocnienie. Uzyskiwane przez polski przemysł węglowy ceny wynoszą obecnie fob. Gdańsk wzgl. Gdynia około Warunki transportowe na kolejach oraz

przeładunkowe w portach były normalne, podstawianie wagonów do załadunku węgla wystarczające. W czerwcu kopalnie śląskie załadowały ogółem 210.253 wagonów, kolej podstawiła natomiast 209.372 wagonów. W ten sposób zatem ogółem 88% na dzień roboczy 57 wagonów czyli 4% podczas gdy w mies. maju brak wynosił 2,1%.

Wobec zbliżającego się końca sezonu martwego sytuacja w przemyśle węglowym w najbliższej przyszłości ulegnie niewątpliwie pewnej sezonowej poprawie.

Wskutek większych zakupów ze stro-

ny rolnictwa przed zniwami, oraz wzmocnionych dostaw dla cukrowni jak również rozpoczynającego się zaopatrywania w zapasy węgla na opał domowy, zbytu węgla w lipcu, a tembardziej w sierpniu na rynku krajowym kształtować się będzie pomyślniej aniżeli w czerwcu. Eksport węgla w następujących miesiącach zależny będzie w dużej mierze od sprawności przewozowej kolei, oraz od koniunktury na europejskim rynku węgla, której przypuszczalnie kształtowanie się w najbliższej przyszłości nie zanowia się jednakże zbyt pomyślnie.

Do.

675-lecie cechu mistrzów piekarskich w Poznaniu Uroczystości jubileuszowe

Wielki zjazd delegatów centralnego Związku Cechów Piekarskich w Polsce rozpoczął się uroczystością 675-lecia Cechu mistrzów piekarskich w Poznaniu w niedzielę 28 lipca.

W niedzielę rano o godz. 8.45 wymaszerowano w pochodzie z orkiestrą i sztandarami z Ogrodu Zoologicznego do kościoła OO. Jezuitów na nabożeństwo uroczyste. Z uroczystością jubileuszową cechu poznańskiego połączono Walny Zjazd Delegatów Centralnego Związku Cechów Piekarskich w Polsce. Na uroczystość przybyło 1200 delegatów z całej Polski. Imponującym był więc pochód do kościoła. Wiele delegacji przybyło ze sztandarami.

Po nabożeństwie w tym samym porządku odbył się pochód do sal Ogrodu Zoologicznego na uroczyste zebranie.

O godz. 12 zasiał Zarząd Związku, przedstawiciele władz i licznie zgroma-

dzeni goście do stołów biesiadowych. Zebranie zagał prezes Związku p. Antoni Bartkowski, witając obecnych.

Mowy powitalne Zjazdu wygłosili: ks. Infułat Kłos imieniem J. Em. Ks. Prymasa Polski, radca Województwa Kłuk imieniem p. wojewody, radca Magistratu Nowicki imieniem Magistratu i p. prezydenta Ratajskiego, poseł Miklaszewski jako reprezentant rzemiosła w Sejmie, syndyk Juszcak im. poznańskiej Izby Rzemieślniczej, prezes Syler im. naczelnej organizacji rzemiosła, p. Szczepański z Torunia im. organizacji rzemieślniczej Pomorza, p. radny Libera im cechu stolarzy i Zw. Tow. Przemysłowych.

Dzieje cechu piekarzy poznańskich przedstawił sekretarz cechu p. Lucjan Kopydłowski. Pan radca Gluk wręczył jubilatowi piękną plaketę srebrną jako dar pana wojewody, cechmistrz cechu piekarzy warszawskich szczerozłoty gwóźdź pamiątkowy do sztandaru.

Przemawiali jeszcze: imieniem górnośląskiego Związku cechów piekarzy p. Gniotek z Katowic, wręczając cechmistrzowi Bartkowskiemu dla cechu — jubilatą ozdoby puhar srebrny z rzezbami i napisem. Dar Górnego Śląska przyjęto żywymi oklaskami.

Po uroczystym posiedzeniu odbył się w wielkiej sali Zoologu wspólny obiad.

Polska gospodarczo może się zmierzyć z każdym ze swoich sąsiadów

W połowie lipca r. b. bawili na P. W. K. w Poznaniu dyrektor węgiersko-polskiej izby handlowej dr. Steiner i prezes budapeszteńskiego instytutu eksportowego podsekretarz stanu p. Staube. Goście węgierscy specjalnie interesowali się działaniem rolniczym P. W. K., który szczegółowo zwiedzili. W opinii ich, wyrażonej wobec dyrekcji P. W. K. goście węgierscy podkreślają z entuzjazmem, że zbiorowa ekspozycja polska przeszła ich wszelkie najśmielsze oczekiwania, a zwłaszcza imponowała im pod względem organizacyjnym i wszechstronnym potraktowaniem każdego z działów wystawowych. Polska gospodarcza może się mierzyć z każdym ze swoich sąsiadów, bo przedstawiony na Wystawie poznańskiej dorobek twórczy narodu polskiego, wróży mu jaknajwiększą przyszłość.

Polska fabryka w Meksyku

W stolicy Meksyku, Mexico-City, powstała ostatnio wielka fabryka torebek damskich pod firmą „Reichenbach, Nadel & Co”. Współwłaścicielami i kierownikami tej fabryki są dwaj Polacy, Nadel i Krajewski. Fabryka zatrudnia 50 robotników i posiada świetne warunki rozwoju.

Stosunki polsko-szwedzkie Podziw Szwedów dla przedsiębiorczości Polaków

Sztokholm, w lipcu 1929 r.

Liczne wycieczki polskie, przybywające do Sztokholmu, przyczyniają się w znacznej mierze do wzajemnego zbliżenia dwóch narodów. Członkowie Ligi Morskiej i Recznej byli serdecznie podejmowani przez stolicę Szwecji, dzienniki zaś, zawsze chętnie zapoznające ogół swych czytelników z gośćmi z Polski, poświęciły im sympatyczne artykuły.

Wystawa w Poznaniu jest przedmiotem wielkiego zainteresowania Szwecji, czego najlepszym dowodem jest powszechna opinia prasy, straszącą się w słowach: „Przedsięwzięcie o sukcesie światowym”. Obszerne i szczegółowe sprawozdania o Wystawie ukazały się we wszystkich pismach — i prawdopodobnie wielu Szwedów pośpieszy obejrzeć na własne oczy tę wzorową wystawę polską.

Rozwój portu w Gdyni, oraz Wystawa w Poznaniu dowodzą, jak wielki duch przedsiębiorczości ożywia naród polski.

Dzienniki „Stockholms Dagblad”, „Svenska Dagbladet”, „Dagens Nyheter” i „Nya Dagligt Allehanda” piszą, że korespondenci ich byli zdumieni rozlicznością zainteresowań i skutecznych wysiłków, dokonywanych przez państwo polskie.

Ta nuta podziwu dla przedsiębiorczości Polaków daje się odczuć w interesującym artykule p. F. Poulsena ze „Svenska Dagbladet”, poświęconym Wilnu. Autor podaje w krótkości historię miasta i wyraża się entuzjastycznie o osobie profesora Wincentego Lutosławskiego, rektora Uniwersytetu Wileńskiego.

Inny interesujący artykuł pióra dr. Axela Brusewitza, profesora uniwersytetu w Upsali, omawiający nową konstytucję polską, ukazał się ostatnio w jednym

z dzienników — autor zaznacza, że jakkolwiek stwierdzić można wpływ teorii konstytucji amerykańskiej jest ona wybitnie polska.

Interesujący wywiad z min. dr. A. Wysockim, b. posłem polskim w Sztokholmie, a obecnie podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, ukazał się w „Stockholms Dagblad”. Treścią wywiadu jest opinia p. ministra o postępie dziesięcioletniej pracy dla osiągnięcia pokoju światowego. P. Wysocki podkreśla różnicę pomiędzy traktatami pokojowymi z przed r. 1919 i późniejszymi, z których kontrastowe pojęcia: zwycięzca i zwyciężony zostały usunięte i dzięki którym powstała Liga Narodów. W ciągu tych lat dziesięciu Liga Narodów, dokonała poważnej pracy i doroczne konferencje przy udziale przedstawicieli 55 państw przyczyniły się do wzajemnego zrozumienia i pogłębienia sympatyj. Konferencje intelektualne i ekonomiczne działały również dużo dla zbliżenia poszczególnych narodów. Zdaniem p. min. Wysockiego — rozbrojenie moralne musi poprzedzić rozbrojenie militarne. Wpiew bezpieczeństwo, a potem demilitaryzacja.

Jednym z dowodów ogólnego współdziałania i wzajemnego poznawania się jest wycieczka studentów Politechniki Warszawskiej, którzy zwiedzili niedawno szwedzkie centra przemysłowe i wytwórnie maszyn. Podróże takie nietylko pogłębiają wiedzę, lecz i wzmacniają wzajemną sympatię pomiędzy narodami — Szwecję cieszy każde przybycie przedstawicieli narodu polskiego, z którym pragnęłaby nawiązać jeszcze ściślejsze węzły przyjaźni.

Rzeź niewiniątek u „ciotki” Kowalskiej

**W robocie były noże, siekiery i inne narzędzia mordercze
Pokrajano dokładnie nożami łodzianin blisko godzinę
leżał bez przytomności**

Przy ulicy Polnej w Piotrkowie mieszka wdówka niezwykle romantyczna i wielce kochać się lubiąca, — niejaka Kowalska. Reputacją — popularnie „ciotką” zwana — Kowalska nie cieszy się świetną. W mieszkaniu jej odbywają się bowiem nierzadko schadзки najrozmaitszych niewyraźnych typów i do krwawych rozpraw nożowych przychodzi tam dość często. Ostatnią z takich rozpraw była rozprawa niedzielna, wynikła przy zgola oryginalnych okolicznościach. „Ciocia” Kowalska miała w swoim mieszkaniu gości. Między nimi był tam i jej przyjaciel od serca, niejaki Sobczyk. Bawiono się nieźle, spijano okowitę jeszcze lepiej, słowem panował jak najlepszy nastrój.

W pewnej chwili na podwórzu domu, gdzie mieszka „ciocia” Kowalska, zjawili się dwaj wędrowni muzycy, a z nimi dwóch podwórzowych akrobatów w czarnych ubraniach z żółtymi wyłogami. Ciocia pisała radośnie i wybiegła na podwórze, zapraszając do siebie do mieszkania „artystów”. Zapropozowała im obiad.

— Państwo nam zagracie co-nie-co — mówiła — pokażecie parę sztuczek, a my was uczestujemy obiadem.

— Czemu nie — zgodzili się „artyści”. — Dobra jest.

Fetowano się dobrą godzinę, przy czym flaszki krążyły po stole, a z czupryn coraz bardziej się kurzyło biesiadnikom.

Gdy już wszyscy byli ululani na pełowo, „artyści” zaczęli żegnać miłych gospodarzy, przy czym poprosili o zapłatę za występ. Na przypomnienie tego Sobczyk ryknął wściekle i porwał się od stołu:

— Co? Tośta żarli i pili, a teraz chce ta jeszcze dopłaty?

I z temi słowy, porwawszy siekiere, rzucił się na gości z zamiarem pouczenia ich o tem, jak należy zachowywać się w gościnnym domu „cioci” Kowalskiej.

„Aktorzy” nie pozostawali obojętni na tak poważny argument i chwycili za noże i inne narzędzia mordercze. Rozpoczęła się też natychmiast prawdziwa rzeź niewiniątek w mieszkaniu „ciotki”,

a następnie na podwórzu. Krzyki rozlegały się w czasie bójki tego rodzaju, że z najdalszych okolic zaczęli zbiegać się ludzie, myśląc, że tatarzy napadli na tę część Piotrkowa i rzną w pień mieszkańców. Zbiegowisko uczyniło się tak wielkie, że ani przejść ani przejechać nie można było ulicą Polną. Od czasu do czasu rozlegał się zgrzyt noża o kość ludzką i wnet krew obficie polewała bruk podwórza. Na pomoc przybyli Sobczykowi kompani i walka stała się nierówna. „Artyści” byli w mniejszości, więc jeden z nich pomknął po policjanta. Nim jednakże pan posterunkowy nadszedł jednego z aktorów, Henryka Epercharda z Łodzi (Dolna 22) pokrajano tak dokładnie nożami, że leżał bezwładnie blisko godzinę na bruku, nie dając znaku życia. Przyprawiono go jednakże do przytomności i odwieziono do szpitala, gdzie nałożono mu opatrunki.

Poszkodowani też zostali inni uczestnicy bójki, lecz mniej dotkliwie. Eperchardowi porżnięto nożami ręce, twarz i głowę. Posterunkowy rozpedził tłumy i opisał całe zajście w protokole.

Krwawe zniwo pod Radomskiem Gospodarz w czasie sprzeczki zastrzelił młodą dziewczynę

Okolicą Rozpry i Radomska wstrząsnęła wieść o krwawej zbrodni dokonanej we wsi Rajska - Duże, gminy Rozprza.

W czasie pracy przy zniwach wynikła sprzeczka pomiędzy gospodarzem 36-letnim Wawrzyńcem Koniecznym a siostrami Antoniną i Zofją Jachimczak. Konieczny wyciągnawszy z kieszeni re-

Urlopy dla żon i matek

Rumuńska Liga Kobieta podjęła energiczną propagandę wśród społeczeństwa za wprowadzeniem dla kobiet zamężnych i posiadających dzieci ustawowo zagwarantowanego urlopu miesięcznego co roku. Liczne zgromadzenia publiczne, jakie będą w tym celu zwoływane, mają wypowiedzieć się w tej sprawie oraz uchwalić rezolucję, domagającą się wydania w czasie najbliższym ustawy w sprawie urlopów dla żon i matek. Jest rzeczą prawdopodobną, że akcja kobiet rumuńskich nie napotka na sprzeciw ze strony mężczyzn, szczególnie żonaty.

wolwer oddał do Antoniny Jachimczak szereg strzałów, kładąc ją trupem na miejscu.

Odgłos strzałów przywabiał pracującego opodal Apolinarego Sinkowskiego, który choć postrzelony lekko w nogę zdołał zbrodniarzowi odebrać broń.

Konieczny po dokonaniu zabójstwa schronił się do sąsiedniego lasu, gdzie został jednak pochwycony przez policję. Usiłującego symulować obłęd zbrodnia- rza przewieziono do więzienia w Piotrkowie.

Zwłoki Antoniny Jachimczak zabezpieczono na miejscu do czasu zejścia komisji sądowo-śledczej. Rannemu Sinkowskiemu udzielił pomocy lekarz miejski w Rozprze. Zachodzi podejrzenie, że podkładem zbrodni była zemsta ze strony Koniecznego, który swego czasu starał się o rękę przystojnej Jachimczakówny.

Okręt - olbrzym Rekordowe wymiary statku „Bremen”

Okręt niemiecki „Bremen”, który ustalił nowy rekord w podróży transoceanicznej z Europy do Ameryki, osiągnął również i w innej dziedzinie rekord w postaci gigantycznych cyfr.

Długość tego okrętu wynosi 286 m, szerokości 32 m., pojemność 50,000 tonn. Obydwa kominy okrętu posiadają średnicę 15 m., przy wysokości 35 m., ponad zwierciadło wody. Każda z czterech z brązu ulanych śrub okrętowych waży 17,000 kg. Wszystkie razem zatem przed stawiają imponującą wagę 68,000 kg. Trzy kotwice z łańcuchami przedstawiają ogólną wagę 430,500 kg. Na budowę okrętu zużyto 22 000 ton samego metalu.

Dla 2,500 pasażerów i 1,000 ludzi z załogi zabrano na pierwszą podróż okrętu „Bremen” następujące prowianty: prawie 1,000 centnarów mięsa, 280 cent. ryb, 440 cent. mąki, 90,000 jaj, 300 hl. piwa, 15,000

faszek wina, 15,000 flaszek wody mineralnej i t. p.

Wszystkie miejsca na pokładzie okrętu „Bremen” na podróż powrotną z Ameryki do Europy zostały wysprzedane.

Ile pyłu kosmicznego spada dziennie na ziemię

Niema na świecie całym jednego kącika, gdzie nie spadłby pył ten nieprzyjacieli troskliwych gospodyń. Pada on za równo na śniegi polarne i na pustynię Sahary — spada nawet na pokłady okrętów na morzu. Ziemia nasza ustawicznie koliduje z wielkimi chmurami pyłu i minimalnych przedmiotów wielkości główki od szpilki do laskowego orzecha. Spadając przez atmosferę 45 mil na sekundę, zamieniają się w najdrobniejszy pył przez zderzenie się z powietrzem. Frykcja ta sprawia tak zwany deszcz meteorowy.

Wskutek ciągłych zderzeń tych w atmosferze się odbywających, pył ten w sposób powstały opada z czasem i na ziemię naszą, górne pokłady naszej atmosfery są przytem przepelnione magnetycznym pyłem, który spada na ziemię w ilości 200 tonn dziennie. Około

40 milionów maleńkich cząsteczek czyli meteorów zostaje zmiażdżonych dziennie. Wielka ilość cząsteczek organicznych wiruje w powietrzu i opadłszy na ziemię, nie da się rozróżnić ze względu na różne domieszki. Cząstki jednak kosmiczne i metalowe znaleźć można w wielkich ilościach na dnie morskiem, gdzie proces ten odbywa się bez przeszkody, wielkie chmury pyłu, które ziemię naszą napotyka, są szczątkami komet i tworzą t. zw. orby, przez które ziemia przechodzi w pewnych dniach roku. Zmierzch jest refleksją promieni słonecznych i gazów atmosferycznych i owych pyłków w powietrzu.

Pokład zewnętrzny naszej atmosfery jest przepelniony tym pyłem i stąd to odbicie czerwone pod wieczór, spowodowane zatrzymaniem się kropel wody na cząstkach tego pyłu. Meteoryczny ten pył składa się głównie z żelaza, magnezu, węgla, siarki, miedzi, fosforu i innych metali.

Sławna „Aurora borealis” (zorza północna) jest właśnie takim pyłem meteorycznym, przelatującym atmosferę powietrzną z wielką szybkością i wytwarzającą owe światło.

Żywy trup Zmartwychwstał w 3 dni po własnej śmierci

Zmartwychwstanie człowieka zmarłego i pochowanego nie należy bądź co bądź do wypadków częstych.

To też z tego względu kupiec Roverbella w Brascii we Włoszech może się poszczycić, że pod tym względem stanowi wyjątek, albowiem zmartwychwstał w trzy dni po swoim pogrzebie.

Roverbella w czasie wypadku samochodowego odniósł śmiertelne rany i zmarł w kilka minut po katastrofie.

Zawezwano jego żonę, która rozpoznała w zmarłym męża i kazała go pochować w grobowcu rodzinnym.

Trzy dni pani Roverbella nosiła już kiry wdowie, gdy nagle drzwi się otwarły i w progu ukazał się we własnej postaci jak najformalniej pochowany małżonek.

Wdowa skamieniała w pierwszej chwili, ale potem przerażenie jej zmieniło się w radość, skoro się przekonała, że ma przed sobą nie widmo, ale męża żywego i całego.

Co się tedy stało?

Oto poprostu pani Roverbella, zamknięta na miejsce wypadku, była tak silnie wzruszona i zdenerwowana, że nie przyjrzała się dokładnie zwłokom i zdawało się jej, że rozpoznaje w nich męża.

Władze oczywiście nie wąpiły w prawdziwość tego stwierdzenia i uznały kupca Roverbellę za nieboszczyka.

Obecnie wyszło najaw, że ofiarą wypadku, pochowaną w grobowcu rodziny Roverbella, jest pewien rolnik z okolicy

Brescii, który w najbliższym czasie będzie przeniesiony do swojej wsi rodzinnej.

Skóra ludzka na sprzedaż Sensacyjny anons w dziennikach praskich

W pismach praskich pojawiło się w tych dniach ogłoszenie zalecające na sprzedaż skórę ludzką, w dodatku księżęcą z jakiegoś księcia kirgizkiego.

Anons ten, jak również i skóra do sprzedania wywołała wśród mieszkańców nadweltańskiego grodu zrozumiałą sensację. Posiadaczem skóry jest niejaki Kopetzky były legionista, który podczas swego pobytu w Irkucku, otrzymał ją w podarunku od przyjaciół. Oto kilka szczegółów tej bądź co bądź ciekawej historii:

Przed wojną, książę mongolski Dżo-Lama żył w swoich wielkich posiadłościach, w pobliżu Kobdo. Jego stolica na zwała się Munezin. Książę Dżo-Lama był okrutnikiem względem swych poddanych i terroryzował okoliczne księstwa do tego stopnia, że rząd rosyjski musiał przeciwko niemu wystąpić.

W lutym 1914 roku sotnia kozaków bajkalskich, pod wodzą kapitana Bułatowa, wyruszyła przeciwko tyranowi. Wyprawa ta skończyła się zdziesiątkowaniem kozaków i ujęciem do niewoli ich komendanta. Podczas śledztwa, wytoczonego Dżo-Lamie w sprawie zamordo-

wania kapitana Bułatowa, natrafiono na ślad potwornego morderstwa.

Książę Dżo-Lama i książę Hasain żyli do siebie nienawistnie.

Książę Dżo-Lama zapomocą podstępku zdołał ująć swego śmiertelnego wroga Hasaina. Dżo-Lama zażądał okupu, z którym też przybyła matka więźnia. Ta ostatnia podczas kilku godzin konferowała z Dżo-Lamą, który ostatecznie zgodził się na uwolnienie więźnia.

Dżo-Lama oddał się w końcu, oświadczając matce Hasaina, że idzie wydać odpowiednie zarządzenia i podczas gdy matka oczekiwała kazał katowi zdjąć ostrożnie, ażeby więzień nie zmarł, jego skórę.

Jednak zarządzenia Dżo-Lamy nie wypełniono ściśle, Hasain zmarł pod nożem kata. Rozzłoszczony tem książę wymierzył taką samą karę katowi.

Jeden z sędziów śledczych przyniósł okie skóry do Irkucka, z których księżęca dostała się do rąk legionisty Kopetzkiego. Goniący za sensacjami Amerykanie ofiarowali Kopetzkiemu, za skórę księcia 10 tysięcy dolarów czyli około 250 tysięcy franków.

CEMENT

ze wszystkich cementowni Rzeczypospolitej Polskiej wagonowo po oryginalnych cenach fabrycznych ustalonych przez centro-cement, Warszawa, beczkowo ze składu po cenach konkurencyjnych

Łódzki Związek Handlowy 126
H. ZMIGROD i S-ka
Konstantynowska Nr. 99. Tel. 15-60

Uprzejmie prosimy naszych abonentów o zawiadomienie nas w razie niedoręczenia pisma przez roznosicieli, względnie o późnym doręczaniu.

Administracja „HASŁA”
Piotrkowska 15, tel. 63-66.

KRONIKA

DZIS:
Piotra
JUTRO:
N. M. P. Anielskiej

Wsch. słońca g. 3 m. 57
Zachód „ g. 19 m. 29
Wsch. księżycy g. 0 m. 0
Zachód „ g. 17 m. 11

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Pe relmana (Cegielniana 64), H. Niewiarowski (Aleksandrowska 57), S. Jan- kielewicz (St. Rynek 9). (w)

Pozatem stale dyżurują następu- jące: H. Dutkiewicza (Zgierska 97), A. Szymańskiego (Przędalniana 75), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), A. Bussego (Rzgowska 59). (w)

Z Cechu Cukierników w Łodzi

Zarząd Cechu tą drogą, zawiadamia swych członków, że w dniu 19 sierpnia br. urządza dla członków cechu i ich rodzin kilkudniową wycieczkę na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania.

Prosząc o jak najliczniejsze wzięcie udziału w tej wycieczce Zarząd komuni-kuje, że dotyczących informacji udziela we wtorki każdego tygodnia od godziny 6-8 wiecz., w lokalu przy ul. Kopernika nr. 6.

W uplanowanej wycieczce mogą wziąć udział i osoby z poza Cechu, o ile zgłoszą swój akces.

Zarząd.

Koniec strajku w hutach szkła w Piotrkowie

Strajk na hutach szkła w Piotrkowie ostatecznie załamał się i praca jeszcze z końcem ub. tygodnia została podjęta. Robotnicy wrócili do zajęcia na poprzednich warunkach, przekonawszy się, że jakakolwiek podwyżka przy obecnej krytycznej koniunkturze w przemyśle szklanym jest niemożliwą.

Pensje sierpniowe w nowych monetach

W obiegu, jak donosiliśmy, ukazały się już nowe 5-złotówki i nowe 1-złotówki. Nowe monety budzą narazie wielkie zainteresowanie wśród publiczności i są skwapliwie zatrzymywane jako nowość.

Do kas państwowych wpłynęła więk- sza ilość nowych monet dn. 1 sierpnia, przyczem urzędnicy i oficerowie otrzy- mają część pensji w nowych monetach.

Nowy spis abonentów telefonicznych

Prace redakcyjne nad nowym spi- sem abonentów łódzkiej sieci telefonicz- nej zostały przed kilku dniami całkowi- cie zakończone i spis ten znajduje się już w drukarni.

Druk książki zostanie ukończony w ciągu miesiąca sierpnia, tak że abonen- ci otrzymają nowy spis w początku września. (w)

Pokłuty nożami

Na ulicy Rajtera podczas bójki został dotkliwie pokłuty nożami 29-letni Leopold Winter bez stałego miejsca zamieszkania.

Wezwane Pogotowie ratunkowe po u- zięciu pierwszej pomocy przewiozło ran- nego w stanie ciężkim do szpitala przy ul. Górni miejskiej. (w)

Bezczelny napad bandycki w Rudzie Pabjanickiej

Rabusie steroryzowali dwie kobiety, zabierając im gotówki 100 zł.

Nocy wczorajszej około godz. 24-tej niewykryci dotąd sprawcy dokonali zu- chwalego napadu rabunkowego na mieszk- anie Stasiaków przy ul. Stawnej 16 w Rudzie Pabjanickiej. W domu tym zamiesz- kuje właścicielka tejże posesji 67-letnia wdowa Józefa Stasiakowa ze swą córką Marjaną. Kiedy obie kobiety były po- grążone w głębokim śnie bandyci po wy- bicciu szyb w oknie dostali się do mieszka- nia i przystąpili do plądrowania szaf i szuflad w stolikach. W pewnej chwili Stasiakowa usłyszała podejrzane szmery i ujrzawszy dwóch bandytów wszczęła alarm. Złoczyńcy nie dając za wygrane pochwycili starszkę i nałożyli jej worek na głowę poczem skatowali ją w nielud- ki sposób. Córka Stasiakowej Marjanna nie stawiała już oporu rabusiom i na ża-

danie ich wydała całą gotówkę jaką posia- dała w sumie 100 zł.

Bandyci po otrzymaniu pieniędzy wrzucili obie kobiety do znajdującej się w mieszkaniu piwnicy i sami zbiegli poc- osłoną nocy. Dopiero po upływie godziny nieszczęśliwe kobiety wydostały się z piwnicy i zawiadomiły o powyższym na- padzie posterunek policji w Rudzie Pa- bjanickiej.

Ciężko rannej Stasiakowej udzielono po- mocy pogotowie ratunkowe Kasy Cho- rych.

Powiadomione o powyższym wypadku władze policyjne wszczęły natychmiasto- wy pościg za zbiegłymi bandytami. Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy władze policyjne są już na tropie sprawców na- padu. (w)

Pogrzeb bandyty Doldera

Rodzina i po śmierci nie chce znać wyrodnego syna

Wczoraj z prosekuratorium miejskiego przy ul. Łąkowej nr. 32 wyruszył po- grzeb zabitego bandyty Jana Doldera. Ponieważ nikt z członków rodziny zabi- tego nie zgłosił się do urzędu prokura- torskiego z prośbą o wydanie zwłok za- bitego, pogrzeb odbył się na koszt magi- stratu m. Łodzi.

Charakterystycznym jest, iż w pogrze-

bie nikt z rodziny ani znajomych nie u- czestniczył.

Jednocześnie dowiadujemy się, iż cięż- ko ranny wywiadowca 1 brygady Ale- ksander Prozek przebywający jak wia- domo w szpitalu ewangelickim czuje się już o wiele lepiej i lekarze w dniu dzisiejszym dokonają operacji wycięcia kuli z prawego płuca. (w)

Studenci zagraniczni podziwiają Łódź

Wrażenia gości

Jak już donosiliśmy, do Łodzi przyby- ła wycieczka studentów politechniki w Zu- richu, z wydziałów maszynowego i elek- trotechniki.

W skład wycieczki wchodzi 80 studen- tów, jedna studentka, trzech asystentów i kierownicy wycieczki prof. Gußler i M. Bosch.

Połowa studentów to rodowici szwaj- carzy, a pozostali - obywatele Niemiec, Austrii, Włoch, Grecji, Czechosłowacji, Egiptu, Rumunii, Węgier, Luxemburga, Bułgarii, Francji i t. d.

Wczoraj od rana wycieczka spożyła w Grand-Hotelu śniadanie, po którym odby- ła się krótka pogadanka o szkolnictwie

łódzkim, a następnie goście zwiedzili szko- ły miejskie.

Z kolei udano się do zakładów fabrycz- nych „Widzewskiej Manufaktury”, gdzie pod kierunkiem dyrektorów zwiedzono od- działy przedalnią, tkalni i ruchu, przyczem goście podziwiali nowoczesne maszyny i organizację pracy we wszystkich oddzia- łach.

Następnie wycieczka zwiedziła zakła- dy Scheiblera i Grohmana, wreszcie elek- trownię łódzką, gdzie dla gości urządono przyjęcie.

Wycieczce towarzyszyli studenci Pol-scy, oraz z ramienia komitetu przyjęcia, p. Folt. (b)

Łódź i Gdynia to motory Polski

Zapytywani przez nas studenci szwaj- carscy o wrażeniach z Łodzi, oświadczyli, że w Polsce na pierwszy plan rzuca się Gdynia i Łódź, jako motory Polski, od- zwierciadlające wielką pracę i duże wy- niki. Łódź sprawiła na nich imponujące wra- żenie swymi zakładami fabrycznymi oraz tempem pracy i ruchu ulicznego.

Goście oświadczyli, że z Warszawy ma- ło wynieśli wrażen, natomiast niezapom-

nianą będzie dla nich Wystawa w Pozna- niu i Łódź, gdzie nie spodziewali się uj- rzec tak gigantycznej pracy.

Goście prosili o zaznaczenie, że w Ło- dzi bodaj najgościnniej ich przyjmowano i było im najwygodniej, co ma wielkie dla nich znaczenie, gdyż zwiedzając Polskę już 9 dni, byli bardzo zmęczeni, a komitet przyjęcia w Łodzi wziął to pod uwagę przy układaniu programu przyjęcia. (b)

Ku czci Kazimierza Pułaskiego

W dniu 9 października b. r. przypa- da 150-ta rocznica śmierci Kazimierza Pu- łaskiego, który jako generał armji ame- rykańskiej zginął śmiercią bohaterską w walce o niepodległość Stanów Zjedno- czonych. Ameryka obchodzić będzie b. uroczystości tę rocznicę.

Społeczeństwo polskie w Stanach Zje- dnoczonych przystąpiło do zorganizowa- nia Komitetów obchodowych pragnąc na- dać uroczystości tej bardzo wielkie roz- mjary. Protektorat nad Głównym Komite- tem w Ameryce objął Prezydent Hoover.

Z inicjatywy Rządu i licznych stowa-

rzyszeń społecznych utworzył się w War- szawie „Centr. Komitet Obchodu 150-let- niej rocznicy śmierci Kazimierza Pułaskie- go” w skład którego weszli delegaci po- szczególnych ministerstw i stowarzyszeń społecznych.

Protektorat nad pracami Komitetu ra- czyli objąć Pan Prezydent Rzeczypospo- litej oraz Marszałek Józef Piłsudski. Na czele Komitetu Wykonawczego stanął jednogłośnie wybrany Komisarz Rządu m. st. Warszawy Wł. Jaroszewicz, na Sekretarza Generalnego powołany został poseł Marjan Cieplak.

Lepiej późno, niż nigdy

Władze przystąpiły do energicznej likwidacji spelunek na terenie Łodzi

W ostatnich kilku tygodniach wło- dze policyjne alarmowane były stale, zwłaszcza z nastaniem mroku, bójkami jakie wywoływały na ulicach pijane có- ry Koryntu oraz ich przyjaciele — su- tenerzy. Działo się to zarówno w śród- mieściu jak i na peryferjach, gdzie nieje- dnokrotnie spokojnie przechodzący obywa- tel został dotkliwie poturbowany.

Na onegdajszej konferencji władz policyjnych postanowiono rozpocząć ener- giczną akcję mającą na celu zlikwidowa- nie spelunek, w których zbierają się wszelkiego rodzaju szumowiny.

W pierwszym rzędzie zwrócono u- wagę na śródmieście, a mianowicie na ulice Andrzeja i Al. Kościuszki, których mieszkańcy od dłuższego czasu wnosili skargi na ciągłe awantury i bójki unie- możliwiające mieszkańcom wspomnianych ulic, sen.

Prócz ostatnio zamkniętej spelunki przy ul. Andrzeja 48, w dniu wczoraj- szym policja zlikwidowała jeszcze cały szereg innych przy ul. Leszno, Al. 1 Ma- ja i Andrzeja 33. Jednocześnie z uwagi na bezpieczeństwo przechodniów wzmo- ciono posterunki policyjne na wspomnia- nym odcinku. (w)

Niefortunny występ złodzieja łódzkiego w Warszawie

Niejaki Wacław Guzik zam. przy ul. Śliskiej 17 w Warszawie zostawił na chwi- łą w bramie domu przy ul. Siennej 11 ro- wer, skorzystał z tego jakiś młody czło- wiek, wyprowadził rower na ulicę, wsiadł na maszynę i począł uciekać.

Spostrzegł to jednak dozorca domu, któ- ry przy pomocy przechodniów zdołał zło- dzieja ująć, przyczem wymierzono mu do- raźną karę gdyż został pobityś do utraty przytomności. Przybyłej policji udało się z trudem złodzieja obronić i odprowa- dzić do komisarjatu, gdzie okazało się, iż jest to znany w Łodzi złodziej, niejaki Łajb Chmielnicki zam. przy ul. Kiełbacha Nr. 10. (w)

Dzieci polskie na kolonjach letnich

W roku bieżącym Związek Obrony Kresów Zachodnich przyjmie ogółem około 14.000 dzieci na kolonje. W lipcu przybyło zgórą 6.000 dzieci, które o- becnie opuszczają już ojczyznę. Na sier- pień zapisanych jest około 8.000 dzieci, które większymi i mniejszymi partjami zaczną niebawem przybywać do Polski.

Dotychczas Związek Obrony Kresów Zachodnich nie posiada pomieszczenia dla blisko 3.000 dzieci i wzywa społec-zeństwo o przyjęcie z pomocą w tej mierze. Dzieci są rozmieszczone pojedynczo lub po kilku po dworach polskich, lub też w większych grupach — nie mniej niż 10 — w kolonjach organizowanych przez różne instytucje społeczne, jak Ko- ło Polek, Związek Ziemianek, Czerwony Krzyż, lub też prowincjonalne oddziały Związku Obrony Kresów Zachodnich.

W r. b. po raz pierwszy przybędzie grupa dzieci z ziemi Małborskiej, oraz z Olsztyna. Poza tem, jak i lat poprzednich, przyjeżdżają dzieci ze Śląska Opolskiego, Gdańska, Górnego Śląska, Berlina, Prus Wschodnich, Hamburga, Westfalji, Na- drenji, Meklemburgji i innych miejscowo- ści zamieszkałych przez liczniejszy pro- cent Polaków.

Z Tow. Gimn. „Sokół”

W niedzielę dnia 4 sierpnia b. r. o- godz. 16 odbędzie się w Langówku pod- czas zabawy ogrodowej „Sokoła” bieg na przełaj dostępny dla wszystkich.

Dla panów 3 km., dla pań 1.200 mtr. Startowe wynosi jeden złoty. Na- groda — żetony, dla panów 4, dla pań 3. Zgłoszenia do biegu przyjmuje kasa wejścia podczas zabawy do godz. 16.

Troski i uśmiechy

Oj, ta Ruda!

Czem Zakopane dla Polski, tem Ruda dla Łodzi...

Ta słynna Ruda...

Ruda..., do której w lecie każdy śpieszy...

Przytomny, nieprzytomny, młody, stary, słowem każdy.

Łódź się cała wybiera do Rudy...

„Pan we fraku” mknie do Rudy...

Wdowa pięćdziesięcioletnia, wydekoltowana i rozpromieniona jedzie szukać kawalera i czasem się jej uda „złapać jakiego frajera”... — o zamiarach matczyńskich...

Dziadek osiwiaty prosi: „paniczku, daj grosiczka, bo do Rudy jechać chcę”...

Tam bowiem i dziady „randki” mają i wesela urządają...

Dziady, baby, słowem wszystko...

O „Rudo” miła! woła piękna Łodzianka, bo tam zostawiła pierwszą swoją miłość...

„nad wodą księżyc świecił, cisza dookoła, a tu „romans... młodej uczennicy ze sztubakiem”...

On jej mówił... szeptał czule... tu „belfra” nie ma... „parki więc gruchają, jak gołąbki”...

Wybrał się do Rudy także pewien pan; podobno na grzyby, nie wiem, czy na grzyba, czy na grzybki”...

Mnie się zdaje, że z grzybkiem na grzyby... Naturalnie... kąpiel masaż i do restauracji, bo w Rudzie wszystko jest...

Kawiarnia z śledziami, hotele o dwóch pokojach, wszystko...

„Proszę, grzybów do wódeczki... dobrze, dobrze już podaje... ani się ów pan spozstrzegł, a już grzyby na stole... zjadł, zapłacił, ale skadał...”

Za cztery grzybki, aż trzy złote... trożyna niebywała...

Ale trudno... Ruda...

Niejednemu jak usłyszysz takie ceny, włosy „dęba stają”, język kołem, ślipkiem lypnie na prawo i na lewo...

...A potem czmych...

Pełno gości latem w Rudzie „czy kto nie chce, czy nie musi, zawsze z diabłem się tam skusi” — opowiadał pan Zydor Operszałek z Pipidówki.

Co za przygoda?

To nie przygoda to zdarzenie prawdziwe.

Pojechał się wykąpać i mimo, iż tam złodziei niema, to jednak 100 złotych wybrało się w podróż do Ameryki oceanem...

Rety, rety, a masz Rudę mówi do siebie. Nauczył się biedak...

Pojechał on i ona...

Zachciało im się... Rudy.

Zjedli wypili i zapłacili, oto odpis do kładny oryginału:

Rachunek.

1 pomidorek —	1	zł.
1 karaweczka (czyste) —	4	„
4 sardynki —	3.50	„
1 śledzik —	1	„
4 grzybki —	3	„
1 maselko —	1	„
2 befsztyki —	8	„
8 bułek —	1.40	„

22.40 zł.

A więc ceny nadzwyczaj niskie, prawie zadarmo...

Kto z państwa ma za dużo pieniędzy, to jechać do Rudy, gdyż tam można w godzinę się pozbyć swego ciężaru, a przytem wzbogacić krajowe kąpielisko...

Ruda więc słynie...

...Oj, jak słynie... unikaj tylko biedny urzędniczku Rudy, bo przy twojej kieszeni, to restauratorzy tamtejsi, tak by cię obdarli ze wracałbyś biedaku tak, jak cię natura stworzyła, aby cię nikt nie widział.

Prośbą wszystkich, którzy w Rudzie byli jest, aby czynniki miarodajne zechciały łaskawie wglądać w tamtejsze ceny pewnych restauracji.

Bez

Zdemaskowany głodomór
Ma zapewnione mieszkanie w więzieniu

W tych dniach zdemaskowano w Medjolanie pewnego wydrwigrosza, który spekulując na ofiarność ludzką, bez pracy i bez większego trudu urządził sobie życie całkiem wygodnie.

Pewnego dnia publiczność, oczekująca na przystanku nadejścia tramwaju L. 22, nagle, usłyszała jakiś jęk, a ku przerażeniu obecnych, młody jakiś człowiek bez władnie staniając się, upadł na ziemię wśród wszelkich oznak omdlenia. Bładość jego oblicza, bezwład ruchów i jego ki były niezawodnym dowodem, że nie szczęśliwiec ten znajduje się w groźnym stanie wycieńczenia. Pospieszono mu ratunkiem, podano wodę, ktoś przyniósł nawet trochę koniaku i po chwili omdlały, otworzywszy oczy, powiódł po zebranych radosnym wzrokiem wdzięczności.

Podniesiono go, a na zapytanie, co mu się stało, odpowiedział z trudnością: „Od czterech dni nic nie jadłem”.

Oczywiście niemal w jednej chwili pospieszono z datkami, które nieszczęśliwiec z wdzięcznością przyjął, zaprowadzono go do najbliższego baru i tam ktoś z litościwych świadków zajęcia opłacił rachunek za dostarczony posiłek. Młodzieniec, uśmiechając się z wdzięcznością, dziękował wszystkim, poczem oświadczył, że się już dobrze czuje i niebawem oddalił się, znikając na zakręcie ulicy.

Ze świadków zajęcia niejedni stracił połączenie tramwajowe i kilka złotych, wszyscy byli jednak oburzeni, że tyle jest wśród ludzi nieszczęścia i że taki brak pracy przesładuje nawet młodych ludzi.

* * *

Taka sama historia rozegrała się wieczorem tego samego dnia w innej części miasta, w pobliżu jakiejś piekarni. Także

tam jakiś młody człowiek nagle osunął się na ziemię, padł zemdłony i błydy, a gdy mu pospieszono z ratunkiem, zapytany o przyczynę, podał również, że od czterech dni nie jadł.

W tłumie znalazł się jednak przypadkowo ktoś, kto był świadkiem zajęcia na przystanku tramwajowym, a słysząc odpowiedź omdlałego młodzieńca, od razu powziął wątpliwości i począł go odąd śledzić.

Młodzieniec zaprowadzony przez litościwych świadków zajęcia do najbliższej mleczarni, zapytany się pożywił, zgarznął wszelkie datki, jakie na jego ręce złożono, uśmiechał się dobrotnie taksamo jak rano; a przyszedłszy do siebie, skromnie i grzecznie wszystkim podziękował i znowu się oddalił.

Ale nasz prześladowca już go nie opuścił. Idąc w ślad za nim, w niecałe pół godziny później, po raz trzeci był świadkiem nagłego omdlenia tego pomyslowego młodzieńca, który nagle umiał zblednąć, stracić władzę ruchu, jęknąć, upaść na ziemię, wyrzucić litościwe serce, zgarznąć niezły zapas datków i t. d.

Wezwany policjant aresztował rzekomego nieszczęśliwca, w którego kieszeniach znalazł tylko... 247 lirów 35 centimów, dwie tabliczki czekolady, znaczny zapas dobrych popielosów, świeżo nabyte jedwabne pończochy i butonierkę z zagranicznym kremem do twarzy.

Interes był zatem niezły. Powtórzone w rozmaitych miejscowościach, zapewniał naszemu „głodomorowi” bardzo dostatnie życie. Szkoda tylko, że sędzia nie miał zrozumienia dla „mistrzowsko robionych” zemdlań i zapewnił głodomorowi „utrzymanie” w... więzieniu.

Dziedziczki milionów
w roli tancerek kabaretowych
Oryginalne zachcianki księżniczek dolarów

Tęsknota kobiety za samodzielnością i uniezależnieniem się od portfela męża i ojca dotarła nawet do sfer krezusów amerykańskich, do najwyższej warstwy dyktatorów finansowych świata. Amerykańskie księżniczki dolarowe postanowiły wywodzić się od ogniotrwałej kasy ojca i spróbowały stanąć o własnych siłach. Naturalnie nie chwyciły się wyczerpującej pracy fizycznej lub odpowiedzialnej pracy umysłowej, lecz właściwie kontynuują zajęcie, do którego czują powołanie; taniec i grę na scenie.

Dwa wypadki gwałtownego zerwania z przeszłością wywołały w świecie księżniczek dolarowych nielada sensację i zainteresowanie. Czarującą piękną dziesiętną stoletnia Elżbieta Bowman, córka znanego potentata finansowego w Bostonie, wystąpiła na raucie na cel dobroczynny jako tancerka. Miljonerka odniosła tak niezwykły sukces, że zachwycony uroczem zjawiskiem dyrektor pewnego teatru rewijowego w Bostonie zaproponował jej stanowisko gwiazdy na jego scenie. Gdy dowiedzieli się o tem rodzice pięknej Betty, postanowili temu zapobiec i umieścili jedynaczkę na znanej z rygoru pensji. Pomysłowa księżniczka dolara postanowiła jednak wziąć rodziców na kawał. W chwili, gdy okręt miał niegrzeczną córeczkę zawieźć na dłuższy przeciąg czasu do Europy, udało się jej uciec do miasta. Energiczna dziewczyna nie przyjęła jednak propozycji dyrektora teatru, lecz postanowiła zacząć karierę tancerki pod przybranym nazwiskiem w jednym, z podmiejskich teatrzyków. Wkrótce udało się jej zająć w teatralnym świecie stanowisko, które poz-

wala jej nie oglądać się na pomoc finansową rodziców. Daremnie chciał papa Bowman zakupić dla jedynaczki teatr, w którymby występowała. Betty zagroziła, że w takim razie ucieknie z Bostonu i zacznie na nowo dorabiać się stanowiska, w którymkolwiek z miast amerykańskich.

Nie tak sprytną i wytrwałą okazała się inna księżniczka dolara, córka „króla atramentu”, piękna Lisbet Higgins. Młoda miss królowała przez kilka sezonów w towarzystwie nowojorskim, ciesząc się niebywałym powodzeniem dzięki swej urodzie, przesłicznemu głosowi, doskonale opasowanej sztuce tańcami no i naturalnie — milionem papy. Wreszcie życie takie znudziło się kapryśnej księżniczce dolara; pewnego dnia wstąpiła do baru jako tancerka zawodowa. Poprzednio zamierzała ona poświęcić się karierze śpiewaczki, lecz wkrótce zmiarkowała, że nie tak to łatwo zyskać poklask na scenie operowej, jak na raucie towarzyskim. Postanowiła zatem tańcem zarobić na utrzymanie i sławę. Lecz i do barów dotarła wkrótce wieść o tem, iż córka znanego milionera występuje jako tancerka zawodowa. Cała prasa nowojorska ogłosiła wkrótce sensacyjną wiadomość: „Dziedziczka milionów w roli tancerki kabaretowej!” „Królowa sfer towarzyskich zarabia na życie jako naga tancerka!” takie tytuły wyzierały ze szpalt dzienników amerykańskich.

Lisbet Higgins postanowiła zerwać z przeszłością i rozglądać się po Europie, czy przypadkiem tutaj nie znajdzie zarobku jako tancerka, nie poprzedzana fanfarami dzienników i nimbem dolarów oca.

Katastrofa samochodowa

Onegdaj o godz. 7,15 samochód osobowy należący do p. Wągrowskiego Stanisława zam. w Kaliszu przy ul. Garncarskiej 4, prowadzony przez szofera Michała Tyszkę na szosie Kalisz-Brzeziny na moście w Piwonicach wpadł na barjerę mostu przyczem uderzył przechodzącego wówczas 16-to letniego Adama Bogaczyka, który wpadł do rzeki i uległ poważniejszym obrażeniom ciała. Ciężko ranego Bogaczyka przewieziono do szpitala w Kaliszu.

Samochód natomiast dzięki zajęciu się podwozia o belkę pozostał na moście. (w)

Kury bez skrzydeł
wyhodował pewien
Amerykanin

Znany hodowca kur, niejaki p. R. T. Ronwald, w st. Nebraska (Stany Zjednoczone) ogłosił niedawno w pismach amerykańskich, że udało mu się wyhodować całkiem nowy gatunek kur, otrzymany za pomocą skrzytych krzyżowań różnych ras, jakie praktykuje już od kilku lat. Nowy rodzaj kur, koloru czarnego, s niewielkimi tylko odmianami pod spodem i na karku, zaleca się tem, że jest całkiem pozbawiony skrzydeł, zastąpionych przez krótkie a mięsiste lotki. Pomimo to, kura z tego gatunku, znosi do 300 jaj w ciągu roku. Koguty, wylęgnięte z jaj, otrzymanych przez te pracownice skrzyżowania, są również bez skrzydeł, co ich jednak nie pozbawiło wyjątkowej natarczywości do zaciętej walki. Otrzymane z tej mieszaniny kapłony zalecają się nadzwyczajną tłustością, a jako takie, pożądane są na rynkach wielkomiejskich.

Kongres pracowników
umysłowych

Ostatnio w Poznaniu odbył się kongres pracowników samorządowych, w którym wzięło udział 1595 delegatów z całej Polski Obrady zagaił prezes Rady Naczelnej 3-ich Związków — p. Władysław Popielawski, podkreślając, że walki partyjne w samorządzie i nieuregulowany stan prawny samorządu odbijają się na pracownikach samorządowych.

Pierwszy przemawiał imieniem Ministra Spraw Wewnętrznych p. radca S. Podwiński wykazując, iż uregulowanie spraw pracowników w samorządzie (pragmatyka) zależne jest od uchwalenia ustawy o ustroju samorządu. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zmierza do uczynienia zadość słusznym postulatami pracowników samorządowych w kierunku uregulowania ich praw i obowiązków na podstawie prawa publicznego.

W powitaniach m. in. zapisał się do głosu p. Henryk Raabe oświadczając, iż pragnie powitać kongres w imieniu Centralnej Komisji Porozumiewawczej pracowników państwowych. Chociaż C. K. P. nie była na kongres zaproszona do puszczonego p. Raabego do głosu. P. Raabe występując w imieniu C. K. P. zszedł do roli agitatora P. P. S'u zachowując się tak, jak każdy zawodowy agitator na wiecu. Wystąpienie p. Raabego miało oczywiście na celu atak na B. B. W. R., oraz posłów Pacholczyka i Dratwę, C. K. P. winno zapytać p. Raabego czy wolno mu jest występować w jego imieniu w sposób nieliczący z godnością tak poważnego ciała jakim winna być C. K. P. Po zlikwidowaniu tego niefortunnego wystąpienia p. Popielawski zaproponował wysłanie adresów holdownicznych do Pana prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Piłsudskiego oraz Ministra Składkowskiego. Propozycję tę zebranie przyjęło niemilknącymi oklaskami.

W obszernym referacie poseł Pacholczyk zobrazował stan zabiegów Rady Naczelnej Związku Pracowników samorządowych około uregulowania sprawy emerytalnej, plac i zabezpieczenia na wypadek choroby, poczem uchwalono szereg odpowiednich rezolucji.

Kino-teatr „PALACE”

PIOTRKOWSKA 108

„CZARY” Kino w ogrodzie

CEGIELNIANA 34

Dziś i dni następnych wielki monumentalny dramat p. t.

OJCIEC SERGJUSZ

Wspaniały film miłości i poświęcenia podług nieśmiertelnej powieści Hr. LWA TOLSTOJA
W roli tytułowej IWAN MOZŻUCHIN W roli kobiecej NATALJA LISIENKO

Muzyka M. LIDAUERA

Na pierwszy seans codziennie od godz. 4.30 do 6 pp., w soboty i niedziele od 2—3 wszystkie miejsca po 50 groszy i 1 złoty.

Uwaga: Ceny miejsc ZNIZONE

❖ PALACE ❖

Orkiestra powiększona

Na pierwszy seans codziennie od 4.30 do 6 pp., w soboty, niedziele i święta od 2—3 pp. wszystkie miejsca po 50 groszy.

UWAGA: W razie niepogody seanse na sali.

❖ CZARY ❖

O zdrowie dla dzieci

Kolonje i półkolonje na świeżym powietrzu

Od lat szeregu wszystkie większe samorządy Rzeczypospolitej urządzają kolonje i półkolonje letnie. Działwa szczęśliwsza — a może właśnie nieszczęśliwsza i bardziej potrzebująca, wyjeżdża na wieś i spędza całe dni na świeżym powietrzu. Ci dla których tam miejsca niema wyprawdani są za miasto, albo do większych parków i ogrodów na świeże powietrze, aby przynajmniej część dnia spędzić wśród zieleni i nabrać choć cośkolwiek zdrowia i hartu, by przetrwać potem nieskończenie długą zimę w ciemnych i wilgotnych norach, zwanych mieszkaniami miejskimi. Kandydatów na kolonje i półkolonje jest moc. Przyjmowani są nie wszyscy — brak bowiem środków. Ale, rzecz, niezmiernie charakterystyczna. Najbardziej potrzebujący właśnie z urzędów tych nie korzystają.

Ogromna ilość rodziców poprostu nie wie o tej instytucji. Nie wie — zwyczajnie nie wie. Nikt jej o tem nie poucza. A druga część — nie rozumie, jaki pożytek z tego ma dorastające pokolenie.

Niesłychanie ciekawy materiał pod tym względem ma Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej. W ciągu zimy jego sekcja pomocy dzieciom szła w kierunku żywienia dzieci bezrobotnych. Wydawano obiady. Przyszło lato. Sekcja zdecydowała te same obiady wydawać na półkolonji, a ze względu na to, że dzieci wychodziłyby z domu rano — wydawać jeszcze śniadania.

I to, rzecz zdumiewająca, wywołało

protest poprostu ze strony obdarowanych. Co dzień ogonki matek zbierają się przed drzwiami Sekcji.

— O co chodzi? — pytamy.

— A ot — odpowiada jedna z klientek — żeby tak można, coby niechodzili do tego ogrodu?

— Jak to? Dlaczego?

— Ja cały dzień muszę za tą robotą latać, to dziewczyna mnie musi wyręczyć.

— A wieleż ta dziewczyna ma lat?

— A jedenaście. A druga to ma cztery lata. To trzeba pilnować.

— A czy tej drugiej nie przyjmą na kolonje?

Kobiecina poczyną się wstawać. Okazuje się, że Sekcja przyjmuje oboje dzieci — ale matka ich dać nie chce.

— Dziewczyna musi same wyręczyć.

— Przecie pani niema czas roboty?

— Ale zawsze...

Tak, zawsze. Trzeba uświadomić mieszkanie, trzeba coś zrobić. Matka siedzi na ulicy i rajcuje z takim samymi bezrobotnymi, a dziecko hamuje naci siły — naprawdę naci siły. Oczywiście że nie w każdej rodzinie to widzimy, ale śmiało można powiedzieć, że połowa conajmniej rodzin pozostających na czystym powietrzu, lub całkowitem utrzymaniu opieki społecznej — żyje właśnie w ten sposób.

Slucham zdumiony, ja kierowniczką sekcji i jej pomocnicę tłumaczą, dowodzą każdej kobiecie z osobna, że wzbraniając się wysłać dzieci na świeże powietrze, skazują je na chorobę, na gruźlicę, na śmierć. Nic nie pomaga. Dopiero sta-

nowczy argument, wóz albo przewóz, albo dziecko chodzi na kolonje, albo wszelka pomoc zostaje natychmiast cofnięta, robi swoje. Śród placu, oburzenia, wyrzeknięć petentki ustępują. Wymuszono na nich zdrowie dla dzieci.

— A to nie koniec. Będzie trzeba przez cały czas kontrolować, czy istotnie chodzą — mówi mi kierowniczką.

Tak, myślę sobie, niedość zebrać środki, niedość zorganizować, trzeba jeszcze

zmusić do tego, by chcieli przyjąć. Nie rozumieją. Któż im wytłumaczy? Przecież i my tak niedawno jeszcze lekceważyliśmy to wszystko, co jest wychowaniem fizycznym.

Jeszcze raz na przykładzie tym potwierdza się prawda, że opieka społeczna otwarta spełniać będzie swe zadanie dopiero wtedy, gdy stanie się naprawdę opieką, kontrolującą życie swoich pupilów.

Asul.

Miłość, która przyniosła zgubę potomkowi historycznego rodu

Z wyzyn w dół upodlenia

Z bogatej, arystokratycznej i znanej w historii rodziny Lelewelów — pochodzi Henryk Joachim Lelewel.

Człowiek ten, ze względu na swoje stanowisko i majątek, mający wszelkie dane na to, żeby zająć bardzo wysoko, wbrew swym możliwościom spadł zupełnie nisko.

Pierwszym krokiem w tym kierunku było małżeństwo ze zwykłą dziewczką folwarczną, do której Henryk Lelewel zapalał ogromną miłością i pojął ją za żonę, mimo ostrych sprzeciwów ze strony rodziny. Zmuszony opuścić dom, po wielu perypetyjach dostaje skromniutką posesję w Dęblinie. Przyzwyczajony do ogromnie szerokiej stopy życiowej, nie może żyć z małej pensyjki. Popemnia defraudację.

Aresztują go i osadzają w więzieniu. Wkrótce zostaje wypuszczony za kaucję.

Lelewel jedzie do Chelma i tam mimo ciężącego na nim zarzutu przywłaszczenia pieniędzy, otrzymuje posesję w starostwie.

Zjawia się znów druga pokusa. Le-

lewel miał powierzone 10.000 zł. celem wpłacenia tej sumy do kasy skarbowej. Pieniądzy tych nie wpłacił. Cała suma bardzo rychło stopniała na hulanki i zabawy.

Chcąc się ratować, Lelewel wyjeżdża do Paryża, by tam u krewnych szukać ratunku.

Ze względu na popełniony megaloman, drzwi do bogatej rodziny są przed nim zamknięte.

Lelewel udaje się więc do konsulatu polskiego, gdzie opowiada szczerze o wszystkim. Aresztują go i przywożą do Polski.

Sąd w Lublinie skazuje go na dwa lata domu poprawy, z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Należy nadmienić, że w czasie pobytu Lelewela w więzieniu, żona jego powiła syna, którego Lelewel dotąd jeszcze nie widział. Dziecko to jest ostatnim potomkiem rodu Lelewelów.

Karol Capek

DEFRAUDANT

Nowela

(przekład z czeskiego)

Panie wachmistrzu — rzekł właściciel zajazdu — czym to wytłumaczyć... ten człowiek w moim zajazdzie mieszka już od czterech dni niejaki Redl. Dobrze płaci, nie gra, nie pije... wszystko jest w porządku, ale... nie wiem sam... człowiek ten nie wyróżnia się niczem specjalnym, ale... jak mam to panu powiedzieć?... ten człowiek nie podobają mi się.

— Redl? — rzekł po namyśle wachmistrz Kolda. To nazwisko nic nie mówi. Kto to?

— Nie wiem. Mówi, że jest urzędnikiem bankowym, ale nie mogę od niego wydobyć, w jakim banku pracuje. To mi się niepodoba... Jest to miły, uprzejmy człowiek, ale... Wie pan, panie wachmistrzu, poczty zupełnie nie otrzy-

muje. Jednym słowem: on mi się niepodoba.

Nazajutrz po tej rozmowie — a było to w niedzielę — między żandarm Hurych — przyjaciela zwali go poufale Marjankiem — postanowił wstąpić do zajazdu „Pod widokiem”.

Szedł prosto z lasu i stojąc przed tylnym wejściem, zajazdu, zatrzymał się na chwilę, by zapalić fajkę.

Wówczas usłyszał, jak za pierwszym piętrem otworzyło się okno i w sekundę potem coś ciężkiego upadło na ziemie obok niego.

Marjanek Hurych odwrócił się i ujrzał człowieka, który wyskoczył przez okno.

— Panie — rzekł żandarm — co za niezwykły sposób opuszczać domu! Człowiek, stojący przy żandarmem,

był bardzo blady.

— Czy nie wolno wyskakiwać przez okno? — rzekł matowym głosem. Wy-skoczyłem z mojego pokoju.

Żandarm zastanawiał się przez chwilę, poczem rzekł:

— Panie, pan mi się niepodoba... Jak się pan nazywa?

— Redl — rzekł blady człowiek cichym głosem.

— Możliwe — oświadczył żandarm — ale pan będzie łaskaw pokazać mi swoje papiery.

— Papiery? Nie zabrałem papierów, każę je sobie przysłać z miasta.

— My sami to już załatwimy... Proszę iść za mną.

— Dokąd? — spytał Redl, którego twarz była szara jak popiół. Jakiem prawem chce mnie pan aresztować?

— Ponieważ pan mi się niepodoba — odpowiedział żandarm.

* * *

— Jezus, Marja! — krzyknął wachmistrz Kolda, gdy żandarm Hurych wszedł z Redlem na odwach. Czy nawet w niedzielę nie mogę mieć spokoju? Dlaczego akurat w niedzielę sprowadzacie mi tutaj ludzi?

— Panie wachmistrzu — zameldował żandarm — mnie człowiek ten niepodoba się. Gdy zobaczył, że chcę wejść do zajazdu, wyskoczył przez okno na podwórze. Nie posiada on żadnych papierów. Mówi, że nazywa się Redl.

— Aha! — mruknął wachmistrz Kolda z nagłym zainteresowaniem. Redl!... A więc mamy już pana u siebie, panie Redl!

— Przecież pan nie może mnie aresztować — rzekł Redl zaniepokojony.

— Nie — odparł Kolda. Ale mogę pa na tutaj zatrzymać, nieprawdaż?... Marjanku — zwrócił się do żandarma — pobiegnijcie do zajazdu i zrewidujcie pokój tego pana; jego rzeczy kaźcie przynieść tutaj... Proszę, niech pan siada panie Redl.

— Ja... ja... nie pozwolę się badać — jękał się Redl, coraz bardziej zdenerwowany — protestuję...

— Ach — wrzeszczał Kolda. — Pan mi się niepodoba. Niech pan tam siada i milczy.

Wachmistrz rozłożył gazetę i zaczął czytać

(d. n.)

ROZRYWKA i ODPOCZYNEK PO PRACY

TEATR KINO WIDOWISKA RADJO

TEATRY

Teatr Miejski: — „Kidusz Haszem”.
Teatr Letni: — „Klejnoty naszych rewji”.

Co grają w kinach

Apollo: — „Gdy mężczyzna kocha”.
Czary: — „Ojciec Sergjusz”.
Corso: — „Orły wojenne”.
Capitol: — „Rosita”.
Grand Kino: — „Donżuan w pensjonacie”.
Luna: — „Szkariatne róże i czerwona mata”.
Ludowy: — „Z dymem pożarów”.
Odeon: — „Wojna kobiet”.
Palace: — „Ojciec Sergjusz”.
Resursa: — „Miłość dziewczyny z Musie Hallu”.
Spółdzielnia: — „Człowiek śmiechu”.
Wodewil: — „Mandaryn Wu”.

TEATR MIEJSKI.

Występy trupy Wileńskiej.

„Kidusz Haszem”.

Dziś, czwartek, „Kidusz Haszem” (Ściąć się Imię Twoje) po cenach popularnych.

„PERYFERJE”

po cenach najniższych.

Jutro, piątek, głośna sztuka Franciszka Langera „Peryferje” po cenach najniższych (od 50 gr. do 5 zł. 50 gr.)

Pojutrze, w sobotę, dwa przedstawienia:

o godz. 4 popołudniu po cenach naj-

niższych „Kidusz Haszem”, wieczorem o 8,30 po cenach popularnych „Nocą na starym rynku”.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Ostatnie cztery przedstawienia „Klejnoty naszych rewji”.

Do niedzieli, dnia 4 sierpnia ostatnie przedstawienia „Klejnotów naszych rewji” z udziałem chóru cygańskiego.

W poniedziałek premiera nowej, przebojowej rewji p. t. „Zastaw się a po staw się”. Próby pod kierunkiem reż. K. Tatariewiczza i balet. R. Szmaro dobiegają końca.

Nad częścią muzyczną czuwa znany kapelmistrz Z. Białostocki.

Dojazd tramwajami Nr. 2 i 7.

Łódź się europeizuje

Łódź coraz bardziej upodabnia się do miast zachodnio — europejskich, czego dowodem jest fakt, że nawet pod względem organizowania imprez również naśladowujemy inne kraje Europy Zachodniej.

Jako przykład służyć może zabawa w „Juljanowie” w dniu 4 b. m. gdzie jeden z gości na podstawie swego biletu wejścia otrzyma bezpłatnie wspaniały samochód, bez żadnego losowania.

Organizatorzy zabawy ustalili numer biletu wejścia, którego posiadacz będzie mógł własnym autem pojechać z „Juljanowa” do domu,

nie placąc zań ani grosza, a pozatem mnóstwo niespodzianek czeka gości zabawy niedzielnej, której sama tylko zapowiedź wywołała niezwykle zainteresowanie.

„PALACE” i „CZARY”.

„OJCIEC SERGJUSZ”.

Jako wielką zasługę poczytywać należy dyrekcji kinoteatrów „Palace” i „Czary”, że obecnie, w okresie letnim, kiedy na ekranach kin ukazują się obrazy nie pierwszej jakości, zdobyła się na sprowadzenie tak monumentalnego filmu, jakim jest „Ojciec Sergjusz”, według nieśmiertelnego dzieła hr. Lwa Tolstoja.

Film jest znany, zyskał sobie bowiem dostateczny rozgłos w całej Europie, tak cudownej interpretacji jednak nie znano dotąd nigdzie. Podało sobie w tym obrazie, ręce dwoje tytanów filmu — Iwan Mozzuchin i niezapomniana Natalia Lisieńko. Czarują swą grą, która wydobywa wszystkie walory obrazu, z materią i finezją oddają najbardziej dramatyczne sceny i przed oczyma widzów rozsuwają niezapomniane obrazy wielkiej, a jakże pięknej tragedji. Szczególnie scena, w której ojciec Sergjusz odrabuje sobie palec, by nie ulec pokusie kobiety — budzi grozę i wywołuje dreszcz.

Film bardzo oryginalny i piękny. Należy do kategorii tych nielicznych o-

brazów, przebieg których śledzi się z niesłabnącym zainteresowaniem, a które opuszcza się z żalem, że już się skończyły.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ FALA 1395 1 sierpnia.

- 11.56 — Sygnał czasu z warszawskiego obserwatorium astronomicznego
- 12.05 — Koncert z płyt gramofonowych
- 12.50 — Wiadomości z P. W. K.
- 13.00 — Komunikaty.
- 16.15 — Komunikat LOPP.
- 16.30 — Program dla dzieci: a) transmisja z Krakowa, b) koncert z płyt gramofonowych.
- 17.15 — Komunikaty przygodne.
- 17.25 — „Jak podróżował Mickiewicz” — opowieść p. Miecz. Smolarski.
- 17.50 — Ostatnie nowiny z wystawy.
- 18.00 — Koncert popołudniowy solistów.
- 19.00 — „Rozmaitości”.
- 19.20 — „Co to są pokazy inwentarza i jak je organizować” wygł. p. Ed. Baird.
- 19.56 — Sygnał czasu.
- 20.30 — Koncert wieczorny.
- 22.00 — Komunikaty.
- 22.45 — Transmisja muzyki tanecznej

HASŁO SPORTOWE

Dwie reprezentacje Łodzi Królikiem zastąpiono Króla

W dniu czwartego sierpnia grają dwa łódzkie zespoły. Jeden w Warszawie przeciw reprezentacji Warszawy, drugi w Łodzi przeciw reprezentacji Lwowa. Obydwa spotkania są już spotkaniami rewanżowymi. Z Warszawy Łódź niespodziewanie przegrała na własnym boisku, grając z osłabionym składem Warszawy. Ze Lwowem drugi garnitur Łodzi mecz wygrał.

Obecnie Łódź ma szanse wygrania rewanżowego spotkania, gdyż w reprezentacji Warszawy będzie brakowało kilku lepszych graczy, którzy wezmą udział w meczu przeciwko Czechosłowacji. Team Łodzi wyjedzie w nieco zmienionym składzie.

Szczególną inowacją jest zastąpienia Króla Królikiem.

Należy się spodziewać, że na obcym boisku nasza reprezentacja postara się mecz wygrać i odebrać Warszawie przechodni puchar Republiki, który specjalnie został ufundowany na powyższe międzynarodowe spotkanie.

Skład Łodzi przeciw reprezentacji Warszawy jest następujący: Bramka: — Milla (ŁKS.), obrona: — Cyll (ŁKS.) Karasiak (Turyści), Pomoc: — Kahan, Wieliszek (Turyści), Jasiński (ŁKS.), Atak: — Sledź, Jańczyk (ŁKS.), Królik, Herbstreich (ŁTSG.), Michalski (Turyści). Rezerwę stanowią Nurczyński (Widzew) i Falkowski (ŁTSG.).

Ze Lwowem drugi garnitur Łodzi prawdopodobnie nie będzie miał trudnej przeprawy, gdyż Lwów przyjeżdża do Łodzi również w drugim składzie. Pierwszy bowiem gra z reprezentacją Krakowa przed meczem Polska — Czechosłowacja.

Reprezentacja Łodzi, która będzie grać ze Lwowem przedstawia się następująco: Bramka: — Michalski (Turyści), Wildner (ŁTSG.), Kubik (Turyści), obrona: — Hinc (Turyści), Pogodziński (ŁTSG.), Trzmiela (ŁKS.), Bergman, Wunsche (ŁTSG.), Król (ŁKS.), Chojnacki (Turyści), Stollen-

werk (ŁKS.). Rezerwowi: — Lass (Turyści), Strzelczyk (Widzew), Miller (Orkan) i Pegza (ŁKS.).

Przed wyjazdem do Sztokholmu

W Toruniu rozegrano kilkudniowe zawody strzeleckie, mające na celu weliminowanie reprezentacji na mistrzostwa świata w Sztokholmie. Startowało 34 zawodników. Wykiki były następujące: strzelanie z broni wojskowej — mjr. Wrzosek 452 pkt., mjr. Schwarz 449 pkt., kpt. Gościewicz 427, strzelanie z broni krótkiej — mjr. Wrzosek 501 pkt., strzelanie małokalibrowe — Rutcki 757 pkt., Wąsowicz 730 pkt., Gościewicz 718 pkt., strzelanie z broni długiej dowolnej — Wąsowicz 953 pkt.. Do Sztokholmu pojedzie oprócz wymienionych zawodników, jeszcze 3—5 strzelców. Wyjazd nastąpi dnia 4 sierpnia.

Lwów-Łódź sędziuje p. Hanke

Mecz międzymiastowy Lwów — Łódź będzie prowadzony przez p. Hankego, gdyż p. Marczewski nie przyjął sędziowania.

Marsz szlakiem kadrówki

W dniach 6, 7, 18 sierpnia rozegrany zostanie tradycyjny drużynowy marsz szlakiem kadrówki Kraków — Miechów — Jędrzejów — Kielce (122 km.). Dotychczas wpłynęło dużo zapisów.

Fürth mistrzem Niemiec

W Norymberdze został rozegrany finałowy mecz o mistrzostwo Niemiec pomiędzy Fürthem a Herthą B.S.C., który przyniósł zwycięstwo Fürthowi, 3:2 (1:1), dając mu ten tytuł mistrza Niemiec.

Reprezentacja Warszawy

Skład reprezentacji Warszawy na mecz z Łodzią będzie się przedstawiał następująco: Dęmański w bramce, Ziemiński i Miączyński na obronie, Nowikow, Zwierz II i Szaller stanowią pomoc, w ataku występują: Wypijewski, Steuerman, Łańko, Ogrodziński i Kajdek.

Reprezentacja Polski lekkoatletyczna w Wiedniu

Polska reprezentacja lekkoatletyczna wyjeżdża do Budapesztu, aby tam w dniu 4 sierpnia spotkać się z reprezentacją Węgier. Jak się dowiadujemy w drodze powrotnej ekipa polska prawdopodobnie weźmie udział w międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Wiedniu we wtorek dnia 6 sierpnia.

Turyści-Tomaszów

W nadchodzącą niedzielę 4 sierpnia gra kombinowany skład Turystów z reprezentacją Tomaszowa w Tomaszowie.

Hakoah amerykański w Polsce

Mistrzowska drużyna Stanów Zjednoczonych, Hakoah nowojorski, w skład którego wchodzi szereg dawnych graczy zespołu wiedeńskiego przybędzie we wrześniu na tournée do Polski. Obecny skład Hakoahu wygląda następująco: Fabian, Gross II, O'Neill, Gutman, Drucker, Fischer, Eissnhoffer, Häusler, Wortman, Schwarz..

Philips (Holandja) gra z Ł. K. Sem

Przybył do Polski na tournée holenderski mistrz piłki nożnej Philips, który rozegra w dniu 15 sierpnia spotkanie z Łódzkim Klubem Sportowym. Jest to już druga oferta Philipsa, pierwszą bowiem ŁKS. odrzucił gdyż termin 13 sierpnia, jako dzień powszedni nie odpowiadał czerwonym.

Inżynierowie francuscy na P. W. K.

Wezorem dnia, 31 b. m. przybyła do Poznania celem zwiedzenia Powszechnej Wystawy Krajowej wycieczka „Société des ingénieurs civils” z Paryża, która jest gościem Polsko-Francuskiego Związku Inżynierów w Poznaniu.

Sekretarz prezesa światowej wystawy w Chicago w roku 1933 na wystawie w Poznaniu

Jak się dowiadujemy w dniu 27-go lipca opuścił Stany Zjednoczone Dr. Allan Diehl Albert, Sekretarz Prezesa Światowej Wystawy w Chicago w r. 1933, który udaje się do Europy, a między innymi do Polski. Dr. Allan Diehl Albert ma się w Polsce zaznajomić z organizacją Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu oraz ze studjów swoich nad tą organizacją złożyć sprawozdanie zarządowi Światowej Wystawy w Chicago.

Zwyzka cen zboża na rynku amerykańskim

Z Nowego Jorku donoszą: Wiadomości o suszy w Kanadzie, oraz Argentynie i Australii spowodowały zwyzkę cen o 50 centów na buszlu pszenicy. Żniwa zeszłoroczne w Kanadzie wyniosły przeszło pół miljarda buszli. Tegoroczne — nie przewyższą 200 milionów. W Winniepegu twierdzą, że cena buszla pszenicy dojdzie do 2-ch dolarów północno — zachodnie stany również dotknięte są posuchą.

Charakterystyczny obrazek z Litwy

W sobotę 13 lipca w kowieńskim urzędzie pocztowym, w sali dla publiczności znaleziono wywieszoną kartkę z nast. napisem: „Uwaga! Po polsku, rosyjsku i w in. językach urzędnikom państwowej instytucji mówić wstyd, a zwłaszcza, że Polacy są naszymi wrogami. Miejsny się na bacności!”

Do tej notatki „Dzień Kowieński” dodaje od siebie, iż drobny ten wypadek jest bardzo charakterystyczny dla stosunków narodowościowych w Litwie.

